

**PĀRSKATS
PAR PAGASTU
BIBLIOTĒKU DARBU
PREIĻU REĢIONĀ
2019. GADĀ**

Pārskatu sagatavoja:
Preiļu Galvenās bibliotēkas metodiķe **Velta Beča**

Saturs

Saturs	2
PREIĻU REĢIONA PĀRSKATA PERIODA KOPSAVILKUMS	4
1. VISPĀRĪGS PREIĻU REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS	6
1.1. Īss situācijas apraksts	6
1.2. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā	6
1.3. Bibliotēku akreditācija.....	6
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	7
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	8
3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi	8
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām.....	8
3.3. Jaunu ēku būvniecība	8
3.4. Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums	8
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	9
4. PERSONĀLS	11
4.1. Personāla raksturojums.....	11
4.2. Apbalvojumi un pateicības	11
4.3. Finansējums personāla attīstībai.....	12
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā.....	12
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	14
5.1. Galvenie darba rādītāji	14
5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi	16
5.3. Lasītāju viedokļa izzināšana, aptaujas.....	17
5.4. Ārējie apkalpošanas punkti.....	17
5.5. Bibliotēku pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	18
5.6. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām,.....	18
interesu grupām	18
5.7. Uzziņu un informācijas darbs	20
5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība	21
5.9. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem	21
5.10. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums.....	22
5.11. Digitalizācija.....	22
5.12. Iekšzemes un starptautiskais SBA.....	23
5.13. Problēmas un risinājumi bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā.....	24
6. KRĀJUMS	25
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija.....	25
6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.....	25
6.3. Rekatalogizācija	26

6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)	26
6.5. Krājuma rādītāji.....	26
6.6. Datubāzes	27
6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana.....	27
6.8. Darbs ar parādniekiem.....	28
6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības	28
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	29
7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji.....	29
7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija	30
7.3. Bērnu un jauniešu literatūras krājuma veidošana un papildināšana.....	31
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana	33
7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.....	35
7.6. Bibliotēku sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums.....	38
7.7.Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.	39
8. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS	40
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes.....	40
8.2. Novadpētniecības krājums.....	40
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana.....	41
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	42
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā.....	43
8.6. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības	43
9. PROJEKTIZSTRĀDE.....	44
9.1. Projektu apkopojums	44
9.2. Projektu apraksti	44
9.3. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	45
10.PUBLICITĀTE	46
10.1 Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem	46
10.2.Bibliotēkas informācija tīmeklī	47
10.3. Veiksmīgākie bibliotēkas popularizējošie pasākumi.....	48
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi.....	49
11.SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	50
11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	50
11.2.Sadarbības partneri reģionā un Latvijā.....	52
PIELIKUMI.....	53
Bibliotēku nedēļa 2019 “Bibliotēkas - dialogs ceļā uz pārmaiņām” 22.-28.aprīlis.....	54
Ziemeļvalstu literatūras nedēļa Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās “Svētki Ziemeļos”	58

PREIĻU REĢIONA PĀRSKATA PERIODA KOPSAVILKUMS

Darba prioritātes:

- veicināt radošumu bibliotēku darba vidē;
- aktivizēt digitālo resursu izmantošanu;
- gūt sabiedrības, pašvaldību atbalstu.

Jauni pakalpojumi

Autorizēto lietotāju skaits pagastu bibliotēkās ir pieaudzis, izmantojot jauno pakalpojumu: tiešsaistē lasīt e-grāmatas.

Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēkā gada nogalē iedibināts “Scrabble” spēlētāju pulciņš, kurā ļoti labprāt iesaistījušies lasītāji, vietējie erudīti, kuru galvenais hobijs ir krustvārdu mīklu risināšana.

Ar sociālā aprūpes centra atvēršanu aizvadītā gada nogalē Vārkavas novada Vārkavas pagastā bibliotēkas darbiniece sāka apmeklēt centra klientus, lai piedāvātu lasīšanai seriālizdevumus, grāmatas, klausāmgrāmatas,

Riebiņu novada CB, sadarbībā ar Riebiņu Sv. Pētera un Pāvila Romas katoļu baznīcas priesteri, domājot par cilvēka garīgo dzīvi, attiecībām ģimenē un sabiedrībā, notikusi lekcija “Piecas mīlestības valodas”, ko lasīja klostera māsa Marija Gude.

Riebiņu novada Kastīres bibliotēkā ir izveidojusies jauna tradīcija, tikties katru sestdienu bibliotēkā. Bērni paši laikus izvēlas katras sestdienas pasākuma vadītāju. Un tad viss ir vadītāja ziņā: grāmatas izvēle, mīklas, rotaļas, konkursi. Ģimene iesaistās, vecāki atbalsta, lai pasākums būtu interesants. Sacensību gars veidojas ne tikai bērnu vidū, bet arī starp vecākiem. Sestdienās kopā ar skolēniem nāk jaunākie bērni, kas bibliotēku līdz šim nebija apmeklējuši.

Aglonas novada CB notika pasākumu cikls “Vakarēšana”, kas aicināja uz puzuru un masku darbnīcas nodarbībām gada nogalē.

Riebiņu novada Rušonas bibliotēkas lietotāji ierosināja jaunu aktivitāti – veidot puķu un dārzeņu sēklu bibliotēku. Dārza dienas bibliotēkā guva lielu iedzīvotāju atbalstu un interesi.

Veiksmīgs bibliotēkas publicitātes pasākums Preiļu novadā bija Saunas bibliotēkas darbības 50 gadu jubilejas pasākums, kas pulcējis visus kādreizējos bibliotēkas darbiniekus, sadarbības partnerus, kolēģus un lasītājus.

Jauni projekti

Riebiņu novada **Rušonas** pagasta bibliotēkas un sabiedriskā centra iesniegtais projekts “**Droša vide bērniem**” tika atbalstīts. Projekta mērķis bija izveidot atpūtas vietu ģimenēm ar bērniem, sakopt teritoriju pie bibliotēkas, iesaistīt aktivitātēs jaunos lasītājus.

Riebiņu novada **Stabulnieku** bibliotēkas darbinieces Riebiņu novada domes mazo grantu projektu konkursam “Iedzīvotāji veido savu vidi” iesniedza projektu bērnu grāmatai ar nosaukumu “**Neparastie mājinieki**”. Dzejas autore ir pati bibliotēkas vadītāja Anita Betlere, bet ilustrācijas zīmējis Dagnis Stikāns, pamatskolas absolvents un Daugavpils Dizaina vidusskolas audzēknis.

Latgales fotogrāfu biedrības vadītājs Igors Pličs iesaistījies Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekus savas apjomīgās enciklopēdijas par Latgales fotogrāfiem veidošanā.

Aktuāli publicitātei

2019. gadā janvārī Riebiņu novada dome noslēdz līgumprojektu ar „Jēkabpils Radio1” par sadarbības piedāvājumu 2019. gadam. Līguma projektā paredzēts ierakstīt un atskaņot Radio1 ēterā raidījumu „Riebiņu novada ziņas”. Raidījumā regulāri izskan informācija par novada dzīvi, kā arī lielākajiem pasākumiem, nozīmīgākajām izstādēm Riebiņu novada centrālajā bibliotēkā. Bibliotēkas pasākumi atspoguļoti <https://www.youtube.com/watch?v=5SKSPsZ9mPY>.

Problēmas, to risinājumi

Finansējums ir galvenais iemesls personāla pilnveidei, bet problēma ir arī personāla novecošanās. Vidējais pagastu bibliotekāru vecums Preiļu reģionā 2019. gadā bija 54 gadi. 8 darbinieki ir vecāki par 60 gadiem, no tiem 3 ir pensijas vecumā. 10 bibliotekāri tuvojas sešdesmit gadu robežai. Preiļu novada Līču bibliotēkas vadītāja 2019. gadā ir nokārtojusi profesionālās kvalifikācijas eksāmenu. Gatavoties profesionālās kvalifikācijas eksāmenam uzrunāti gados jaunākie kolēģi. Preiļu novada Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēkas vadītāja pabeigusi mācības 240 h programmā “Informācijas un bibliotēku zinību pamati”, bet Riebiņu novada CB bibliotekāre uzsākusi mācības 960 h programmā.

Bibliotēkas lietotājiem pieejamie datori ir 10, 12 gadus veci. Visa datortehnika, multifunkcionālā iekārta *Samsung*, kas piegādāta 3TD projektā, neatbilst mūsdienu prasībām. Jaunu datoru iegāde par budžeta līdzekļiem ir necīga. Datortīkla ātrdarbība kopumā ir apmierinoša, izņemot atsevišķas novadu bibliotēkas, kur interneta darbības ātrums ir lēns, ar traucējumiem.

1. VISPĀRĪGS PREIĻU REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

1.1. Īss situācijas apraksts

Bibliotekāros, bibliogrāfiskos un informacionālos pakalpojumus Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada iedzīvotājiem sniedza 24 pagastu bibliotēkas. Divas no tām, Aglonas novada centrālā bibliotēka (turpmāk – Aglonas novada CB) un Riebiņu novada centrālā bibliotēka (turpmāk – Riebiņu novada CB), ir novadu centrālās bibliotēkas. Preiļu reģiona iedzīvotāju bibliotekāro apkalpošanu un metodiski konsultatīvās funkcijas nodrošina Preiļu Galvenā bibliotēka (turpmāk – Preiļu GB) un Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļa.

Ārējie apkalpošanas punkti: Aglonas novada sociālās aprūpes centrā “Aglona”, Vārkavas novadā apdzīvotas vietas „Zaķīši” un “Arendole”, Riebiņu novadā apdzīvota vieta ”Bašķi”.

Preiļu reģionā līdz 2019. gada 1. septembrim darbojās 10 pamatskolu bibliotēkas, 5 vidusskolu bibliotēkas, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas bibliotēka un Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma filiāle Preiļos.

	Iedz.sk.uz 01.01.2020. (PMLP dati)	Skolu bibliotēkas	Publiskās bibliotēkas	Ārējie apkalpošanas punkti
Preiļu novads	3036	5	6	-
Preiļu pilsēta	6618		1	
Aglonas novads	3376	5	4	1
Riebiņu novads	4902	5	10	1
Vārkavas novads	1891	1	4	2

Pārskata perioda prioritātes:

- veicināt radošumu bibliotēku darba vidē;
- aktivizēt digitālo resursu izmantošanu;
- gūt sabiedrības, pašvaldību atbalstu.

1.2. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

Ar 2019. gada 1. septembri slēgtas 2 pamatskolas Aglonas novadā: Rīgas un visas Latvijas Metropolīta Aleksandra (Kudrjašova) Grāveru pamatskola un Šķeltovas pamatskola.

1.3. Bibliotēku akreditācija

Pagasta bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Tabula "Pagasta bibliotēku finansiālais nodrošinājums"

	2017	2018	2019
KOPĀ (EUR)	331 773	332 429	333 517
Pašvaldību finansējums:	330 098	332 363	333 471
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	60	66	46
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	-	-	-
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	-	-	-
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	1615	-	-

Tabula "Pagasta bibliotēku izdevumi"

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR):	331 773	332 429	333 517
<i>Darbinieku atalgojums (bruto)</i>	187 984	190 241	198 592
<i>Krājuma komplektēšana</i>	31 445	32 686	35 987

Bibliotēku darbībai nepieciešamais finansējums atbilst MK noteikumiem Nr. 415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”. Tas nodrošina publisko bibliotēku pamatfunkciju veikšanu, ir uz attīstību veicinošs. Finansējums krājuma komplektēšanai 2019. gadā ir palielinājies visām **Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas** novada pagastu bibliotēkām.

Atalgojums palielinājies **Aglonas, Preiļu, Riebiņu** novada bibliotēkās. Vadītājiem uz piemaksu rēķina, bet tehniskajam personālam palielinoties minimālajai algai valstī.

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2019. gadā paveiktie darbi:

- **Riebiņu** novada **Gailīšu** bibliotēkā atjaunotas ieejas kāpnes un veikti priekšnama remontdarbi;
- **Riebiņu** novada **Pieniņu** bibliotēkas ēkai mainīti divi jauni logi;
- **Aglonas** novada **Kastuļinas** pagasta bibliotēkā iegādāts jauns grāmatu plaukts.

Plānotie darbi 2020. gadā:

- paredzēts kosmētiskais remonts **Aglonas** novada **Grāveru**, **Riebiņu** novada **Silajāņu**, **Kastīres**; **Vārkavas** novada **Upmalas** bibliotēkā;
- **Vārkavas** novada **Vārkavas** pagasta bibliotēkas vadītāja atkārtoti rosinājusi ēkas jumta sakārtošanu 2020.gada budžeta periodā;
- **Riebiņu** novada **Galēnu** bibliotēkai plānots grīdas ventilators, jo telpas atrodas dienviņu pusē, ēkas otrajā stāvā un slikti vēdinās.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

2019. gadā pagastu bibliotēkās rekonstrukcijas darbi, telpu paplašināšana netika veikta.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

2019. gadā jaunu ēku būvniecība netika veikta.

3.4. Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums

Tabula "Bibliotēku iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	31	113	10, 12 gadi
Multifunkcionālās iekārtas		28	daļēji nomainītas
Printeri		19	"
Kopēšanas iekārtas		1	jauns
Skeneri		4	5 gadi, jaunus neiegādājas
Citas iekārtas:			
<i>laminētājs</i>		2	jauns
<i>iesiešanas iekārta</i>		2	jauna

2019. gadā iegādāts:

- **Aglonas** novada **Kastuļinas** pagasta bibliotēkā jauns datorkomplekts bibliotēkām;
- **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēkā iegūts jauns dators bibliotēkas lietotājiem;
- **Riebiņu** novada **Kastīres** bibliotēkai jauns dators darbiniekam un lietotājiem;
- **Riebiņu novada CB** jauna kopējamā iekārta.

Pārskata periodā par 8 vienībām samazinājies datoru skaits lietotājiem, kā arī norakstīti 3 printeri, 1 skeneris, 2 kopētāji, 2 multifunkcionālās iekārtas *Samsung*. **Preiļu** novada **Līču** bibliotēkai 3 lietotāju datori, kas tika iegādāti 2008. gadā Melindas un Bila Geitsu fonda finansētā projekta “Trešais tēva dēls” ietvaros, tika nomainīti pret jaunākiem, 2012. gadā ražotiem datoriem, kuri tika izmantoti datormācības apguvei skolā.

Jaunus datorkomplektus apmeklētājiem 2020. gadā plāno **Riebiņu novada CB**, **Riebiņu novada Galēnu**, **Vārkavas novada Upmalas bibliotēka**.

Riebiņu novada GB lietotāju rīcībā ir brošējamā iekārta, laminētājs, TV, fotoaparāts un projektors ar ekrānu pasākumu rīkošanai. Domājot par telpu un izstāžu vizuālo noformējumu, iegādāti dažādu izmēru 17 koka kubi, 2 gleznu koka rāmji un 6 krēslu pārvietošanas iekārtas. **Preiļu novada Līču bibliotēkā** nopirkts slēgts eksponēšanas skapis dažādu lasītāju hobiju priekšmetu izvietošanai.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Bibliotēkas lietotājiem pieejamie datori ir 10, 12 gadus veci. Visa datortehnika, multifunkcionālā iekārta *Samsung*, kas piegādāta 3TD projektā, neatbilst mūsdienu prasībām. Jaunu datoru iegāde par budžeta līdzekļiem ir niecīga. Daudzās bibliotēkās pēdējo gadu laikā ir nopirkta jaunas multifunkcionālas iekārtas, kas ļauj kvalitatīvi apkalpot lietotājus. Protams, datortehnikas izmantošana bibliotēkās ir samazinājusies. Lietotāji vairāk izmanto multifunkcionālās iekārtas, kopējot, skenējot vai izdrukājot dokumentus. Skolēni nāk uz bibliotēkām ar saviem viedtālruniem, kuri ir daudz modernāki un jaudīgāki nekā bibliotēkās pieejamie informācijas nesēji. Bērni, jaunieši izmanto bezvadu internetu. Datortīkla ātrdarbība kopumā ir apmierinoša, ja neskaita atsevišķas novadu bibliotēkas, kur interneta darbības ātrums ir lēns, ar traucējumiem. Pasākumiem bibliotēkās izmanto sabiedrisko centru, skolu, kultūras namu telpas un aprīkojumu – projektorus, mūzikas centrus, izstāžu vitrīnas.

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums darbā ar bērniem un jauniešiem

Bērniem pagastu bibliotēkās ir iekārtots atsevišķs stūrītis ar piemērotu aprīkojumu, bet atsevišķa bērnu apkalpošanas zona ir divu novadu centrālajās bibliotēkās: **Riebiņu, Aglonas novada CB**. Pusaudžiem domātā telpas daļa piemērota viņu ērtībām, iegādāti sēžammaisi. Sākumskolas un pamatskolas vecuma bērniem ir dažādas attīstošas spēles, kuras iespējams izmantot uz vietas bibliotēkās, vai paņemt uz laiku lietošanai mājās. Ir pieejamas galda spēles, puzzles, rotaļlietas, krāsu zīmuļi mazuliem.

Atsevišķa telpa bērnu literatūras krājumam – **Preiļu novada Saunas, Pelēču pagasta; Aglonas novada Kastuļinas, Grāveru pagasta; Riebiņu novada Gailīšu, Pieniņu, Sīlukalna, Stabulnieku; Vārkavas novada Upmalas bibliotēkā**.

2019. gadā **Riebiņu novada Galēnu bibliotēkā** un **Preiļu novada Līču bibliotēkā** labiekārtots stūrītis mazajiem lasītājiem.

2020. gadā **Aglonas** novada **Grāveru** pagasta bibliotēkā bērniem domātajā telpā plānots kosmētiskais remonts.

Aizvadītajā gadā **Riebiņu** novada **Rušonas** bibliotēkas vadītāja ar sabiedriskā centra atbalstu uzrakstījusi projektu “**Droša vide bērniem**”. Projekts atbalstīts un rezultātā labiekārtots bērnu spēļu laukums bibliotēkas iekšpagalmā, kas tiks izmantots bibliotēkas aktivitātēm.

Riebiņu novada **CB** pasaku istabā ir tāfele zīmēšanai, televizors animācijas filmu demonstrēšanai. 2019. gadā iegādātas divas jaunas galda spēles (Inese Prisjolkova “50 jautājumi bērniem”, “Ko tu zini par Latviju” – junioriem). Pateicoties SIA “Braingames”, dāvanā saņemta Annijas Rošānes un Vitas Konopecas radītā spēle ar karikatūrista Gata Šļūkas ilustrācijām “Šurpu Turpu”. Šobrīd bibliotēkā pieejamas vairāk nekā 30 spēles (pirktas un pašu gatavotas).

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Tabula "Personāla raksturojums"

Bibliotekārie darbinieki	no tiem ar bibliotekāro izglītību		no tiem ar izglītību citās jomās					
	ar koledžas	ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	t.sk. ar maģistra grādu	t.sk. ar bakalaura grādu	t.sk. ar augstāko (līdz1993.g.)	t.sk. ar koledžas	no tiem ar profesionālo izglītību	no tiem ar vispārējo vidējo
29	1	3	1	6	7	1	8	2

Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās strādā **29** bibliotekārie darbinieki. **Aglonas** un **Riebiņu** novada **CB** strādā **3** bibliotekāri, bet **Riebiņu** novada **Stabulnieku** bibliotēkā **2** darbinieces.

Pilna darba slodze ir **25** darbiniekiem. Pusslodzes ir **Riebiņu** novada **Gailīšu, Kotļerovas, Pieniņu** bibliotēkās. Citā slodzē (0,75) strādāja **Vārkavas** novada **Vanagu** bibliotēkas vadītāja. Katru darba dienu **Aglonas** novada **Kastuļinas** bibliotēkas vadītājai ir darba pienākumi Priežmalas pamatskolas bibliotēkā. **Riebiņu** novada **Kastīres** bibliotēkas telpās ir izvietots gan publiskās, gan skolas bibliotēkas krājums. Lietotāju apkalpošanu veic pagasta bibliotēkas vadītāja.

Ar bibliotekāro izglītību (ar III kvalifikācijas līmeni) būtībā ir **6** pagastu bibliotekāri, jo Preiļu novada Saunas pagasta Smelteru un Riebiņu novada Kastīres bibliotēkas vadītājai ir gan III profesionālās kvalifikācijas līmenis, gan augstākā izglītība citā jomā.

Preiļu novada **Līču** bibliotēkas vadītāja 2019. gadā ir nokārtojusi profesionālās kvalifikācijas eksāmenu.

Preiļu novada **Pelēču** pagasta, **Ārdavas** bibliotēkas vadītāja pabeigusi mācības 240 h programmā "**Informācijas un bibliotēku zinību pamati,**" bet **Riebiņu** novada **CB** bibliotekāre uzsākusi mācības 960 h programmā.

3 darbinieces turpināja mācības profesionālās tālākizglītības programmā "**Bibliotēku zinības**" (960 h). 2019. gadā programmas ietvaros izieta mācību prakse Preiļu Galvenajā bibliotēkā, Varakļānu tautas bibliotēkā, Preiļu 1. pamatskolas un Varakļānu vidusskolas bibliotēkā. Mācības beigsies 2020. gada martā.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Riebiņu novada **CB**:

- Pateicība par sekmīgu **Nacionālās Skatās Lasīšanas 2019** koordinēšanas darbu Riebiņu novadā no Preiļu GB BLN vadītājas, programmas koordinatores Vilhelmīnes Jakimovas bibliotēkas vadītājai Olgai Ribinickai;
- Par līdzdalību un ieguldījumu Riebiņu novada pētniecisko darbu konkursa "**Vide ap mums**" "**Es nēsāju Latviju kabatā kā mīklu, ko nevar atminēt**" norisē un vērtēšanā pateicība vecākajai bibliotekārei Svetlanai Zaharevičai;

- **Latvijas Nacionālā bibliotēka.** Pateicība par lasīšanas resursu un aktivitāšu efektīvu izmantošanu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā 2018”. Veicināšanas balva – Annijas Rošānes un Vitas Konopecas radīta spēle ar karikatūrista Gata Šļūkas ilustrācijām “Šurpu Turpu” un Benedikta Velsa grāmata “Vientulības gals”;
- **Latvijas banka un Tilde.** Pateicības raksts par ieguldījumu sabiedrības aptaujas “**Latvijas gada monēta 2018**” popularizēšanā;
- **Riebiņu vidusskola.** Pateicība par sekmīgu sadarbību, radošumu, pretimnākšanu un atsaucību skolojot un audzinot jauno Riebiņu paaudzi.

2019. gadā **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēkas vadītāja saņēmusi atzinīgu pagasta iedzīvotāju vērtējumu par darbu ar bērniem un jauniešiem Pelēču pagastā. Viņa tika izvirzīta Preiļu novada jauniešu centra “ČETRI” organizētajā konkursā “**Jauniešu gada balva**” nominācijā **Gada jauniešu balsts**.

4.3. Finansējums personāla attīstībai

2019. gadā **Pelēču** pagasta **Pelēču** bibliotēkas vadītāja, **Riebiņu** novada **Stabulnieku** un **Riebiņu** novada **CB** vecākā bibliotekāre turpināja mācības akreditētajā 960 h mācību programmā (ESF projekts, 2. kārtā). Gada sākumā mācības (240 h) mācību programmā pabeidza **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta **Ārdavas** bibliotēkas vadītāja. **Preiļu** novada **Līču** bibliotēkas vadītāja sekmīgi nokārtoja profesionālās kvalifikācijas eksāmenu. Uzsāka mācības (960 h) programmā bibliotekāre no **Riebiņu** novada **CB**.

Latgales reģiona bibliotekāru konference “**Bibliotēka – vieta, kur gribas atgriezties**” notika Preiļos, Preiļu GB. Tajā piedalījās visi Preiļu reģiona bibliotekāri.

Pieredzes apmaiņas brauciens organizēts, lai iepazītu Vidzemes bibliotēkas, konkrēti Valkas novada CB un Strenču novada pagastu bibliotēkas, kā arī gūtu nelielu ieskatu Valgas Centrālās bibliotēkas ikdienā.

Finansējums personāla attīstībai Preiļu reģiona bibliotēkām atšķiras. Preiļu novada pagastu bibliotēku darbiniekiem finansējums tālākizglītībai tiek piešķirts, bet ne vienmēr izmantots savai pašizglītībai. Aglonas novada CB 3 darbinieku profesionālajai pilnveidei arī 2019. gadā bija iedalīti 80 EUR. Vārkavas novada bibliotēku budžetā tālākizglītībai paredzēti 25 EUR katram darbiniekam. Neskatoties uz to, pārskata periodā ir piešķirts līdzfinansējums mācībām Upmalas bibliotēkas vadītājai. Kompetenču attīstības centrā apgūts kurss „**Drukāto un digitālo resursu pārvaldība bibliotēkā**”, kas atbalstīts no Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 8.4.1.0/1/16/001 „Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide”. Pārējos izdevumus 10 % apmērā sedza pašvaldība, kā arī apmaksāja komandējumu uz mācību laiku.

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Bibliotekāri maksimāli izmantoja tās iespējas, ko sniedza Preiļu GB, rīkojot konferenci septembrī Latgales novada bibliotēku darbiniekiem, seminārus darbā ar pieaugušajiem un bērniem, profesionālās pilnveides kursus, praktiskas nodarbības. Semināros tiek pieaicināti vieslektori, nodrošinot iespēju pagastu bibliotekāriem pilnveidoties. Finansējums ir galvenais iemesls personāla pilnveidei. Ne mazāk svarīgs faktors ir pašam saprast vajadzību pēc tālākizglītības. Problēma ir personāla novecošanās. Vidējais pagastu bibliotekāru vecums Preiļu reģionā 2019. gadā bija 54 gadi. 8 darbinieki ir vecāki par 60 gadiem, no tiem 3 ir pensijas vecumā. 10 bibliotekāri tuvojas sešdesmit gadu robežai.

Gatavoties profesionālās kvalifikācijas eksāmenam uzrunāti gados jaunākie kolēģi. Pārskata periodā profesionālās kvalifikācijas eksāmenu nokārtojusi Preiļu novada Līču bibliotēkas vadītāja.

Mācības profesionālās tālākizglītības programmā “Bibliotēku zinības” (960 h) aizvadītajā gadā turpināja un 2020. gada sākumā pabeidz jau minētās 3 pagastu bibliotēku darbinieces.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie darba rādītāji

Tabula "Pagasta bibliotēku pamatrādītāji"

	2017	2018	2019	Salīdzinot ar iepr. gadu (%)
Lietotāju skaits:	4577	4258	4307	-7 %; + 1%
<i>t. sk. bērni</i>	1436	1258	1125	-12%; -11%
Bibliotēkas apmeklējums	82 500	76 098	77 286	-8%; +2%
<i>t. sk. bērni</i>	29 893	25 893	23 235	-13%; -10%
Virtuālais apmeklējums	30 626	15 587	15 618	- 49 %; =
Izsniegums kopā	121 553	118 841	113 770	- 2%; -4%
<i>t. sk. grāmatas</i>	63 807	63 547	63 233	- 0,4%; =
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	51 000	49 318	46 685	- 3%; -5%
<i>t. sk. bērniem</i>	20 359	16 959	18 242	-17 %; +8%
Bibliotekārais aptvērumš % no iedzīvotāju skaita reģionā	32%	31 %	33 %	- 3%; +6 %
<i>t.sk. bērni līdz 18 g.</i>	70%	65 %	-	-7%; -
Iedzīvotāju skaits	14 028	13 592	13 205	-3 %; - 3%

Rādītāju vērtējums

Visos Preiļu reģiona 4 novados, pēc statistikas datiem uz **2020. gada 1. janvāri** (PMLP dati), samazinājies iedzīvotāju skaits par 3 %, bet bibliotekārais aptvērumš no iedzīvotāju skaita Preiļu reģionā ir palielinājies par 6 %.

Darba rādītājus pārskata periodā turpina ietekmēt reāli faktori.

Pārmaiņas Preiļu reģionā turpinājās skolu bibliotēku tīklā. Septembrī slēgtas vēl 2 pamatskolas **Aglonas** novadā – **Grāveru** un **Šķeltovas** pagastā.

Jaunās tehnoloģijas – datori, viedtālruni kļuvušas par ierastām lietām mājsaimniecībās, tas ietekmē ne tikai interneta patērēšanu bibliotēkas telpās, bet arī lasīšanas paradumus.

Lauku teritorijās, kur vairs nav skolas, pasta, veikala ikdienas saskarsmes iespējas ir sarukušas.

Vārkavas novada **Vārkavas** pagasta bibliotekāre veic arī Rimicānu pirmsskolas izglītības iestādes vadītājas pienākumus un lasītājus bibliotēkā apkalpo tikai 2 dienas nedēļā. Tas atsaucas uz fiziskā apmeklējuma rādītājiem un izsniegumu.

Uz nodarbību laiku Rīgā, prakses laiku Preiļu GB un skolas bibliotēkā, tikusi slēgta **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēka, jo darbiniece turpināja mācības.

Ietekmi uz darba rādītājiem atstāj darbinieku ilgstoša atrašanās uz slimības lapas. Pēc Preiļu novada bibliotekāru domām, atvaļinājuma dalīšana trijās daļās būtisku labumu nedod. Bibliotēkas apmeklētāji ir neapmierināti ar jauno kārtību.

Bibliotēkās, kur strādā 2 vai 3 darbinieces, tās ir atvērtas katru darba dienu un sestdienās. Pieejamību viena darbinieka bibliotēkā arī veicina darbs brīvdienā, tas ir, sestdienā. Pakalpojumus var izmantot strādājošie pagasta iedzīvotāji.

2019. gadā lietotāju kopskaits Preiļu reģiona novadu bibliotēkās audzis par 1 %, bet lietotāju līdz 18 gadiem skaits ir samazinājies gandrīz visās **Preiļu, Riebiņu, Vārkavas** novada pagastu bibliotēkās, izņemot **Aglonas** novada **CB**. Salīdzinot ar 2018. gadu, par **11 %** pieaudzis bibliotēkas lietotāju skaits **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēkā, jo bibliotekāre piedalās 3 lasīšanas veicināšanas programmās bērniem un jauniešiem, aktīvi sadarbojas ar Pelēču pamatskolu.

Riebiņu novada **Stabulnieku** bibliotēkā bibliotekāros pakalpojumus 2019. gadā izmantojuši **340** bibliotēkas lietotāji, vai **48 %** no visiem pagasta iedzīvotājiem. Bibliotēkas atrašanās pašvaldības ēkā palīdz saglabāt apmeklējumu skaitu gandrīz nemainīgu. Cilvēki, kuriem darīšanas pastā, pagasta pārvaldē vai lauku konsultāciju dienestā, pie reizes iegriežas arī bibliotēkā aplūkot izstādes un jaunieguvumus vai palasīt jaunāko presi. Galvenā apmeklētāju grupa ir aktīvie grāmatu lasītāji.

Stabulnieku bibliotēkas aktīvākie lasītāji

Katru gadu ar lielu prieku viņi dodas kopīgā izbraukumā, kā tas noticis 2019. gadā, rudens ekskursijā uz Krāslavu. Pēc bibliotekāru domām, tas ļoti saliedē bibliotēkas atbalsta komandu. Par tradīciju kļuvušas novadnieku vaļasprieku izstādes, kas pieradinājis apmeklētājus iegriezties un novērtēt ikvienu jaunu rokdarbu. Viss minētais liecina, ka gaisotne bibliotēkā ir pozitīva, lai cilvēkiem tur patiktu ilgstoši uzkavēties.

Fizisko apmeklējumu kopskaits Preiļu reģionā, salīdzinot ar 2018. gadu, palielinājies par 2 %, pateicoties **Riebiņu** un **Vārkavas** novada pagastu bibliotēku darbam. Pieaugušajiem un bērniem līdz 18 gadiem gan tas ir samazinājies gandrīz visās **Aglonas** un **Preiļu** novada lauku bibliotēkās.

Virtuālais apmeklējums pašvaldības vietnes sadaļā, Aglonas novada CB, Riebiņu novada CB, Latvijas bibliotēku portāla bibliotēku profilu apmeklējums kopā:

Aglonas novadā –1067;

Preiļu novadā – 204;

Riebiņu novadā – 14 197;

Vārkavas novadā – 110.

Sociālo tīklu apmeklējums **Aglonas** novada **CB**: 2013. gadā izveidota vietne portālā *draugiem.lv*: <http://www.draugiem.lv/aglonasbiblioteka/> un 2019. gadā tā apmeklēta 3811 reizes. 2018. gadā izveidots bibliotēkas profils portālā *facebook.com*.: <http://facebook.com/aglonasbiblioteka/>. 2019. gadā tas ir apmeklēts 4470 reizes.

Preiļu novada **Aizkalnes** bibliotēkas pasākumi un izstādes popularizētas portālā *draugiem.lv*. Bibliotēkas tīmekļa vietnes <https://www.draugiem.lv/aizkalne/> apmeklējums 2019. gadā ir 27 645. Lapai “Aizkalnes bibliotēka” ir 221 sekotājs.

Virtuālo un sociālo tīklu apmeklētāju skaits **Riebiņu** novada **CB** pieaug, pateicoties aktīvam darbam virtuālajā vidē (*draugiem.lv* – 400 sekotāji; *facebook.com* – 713 sekotāji), reklamējot un informējot iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un citu aktuālu informāciju.

Izsniegumu kopskaits samazinājies **Riebiņu, Preiļu, Vārkavas, Aglonas** novada bibliotēkās, mainoties tieši seriālizdevumu pieprasījumam. Grāmatu izsnieguma skaitļi kopskaitā palikuši nemainīgi, izņemot dažas bibliotēkas, kā **Rušonas** bibliotēku **Riebiņu** novadā, **Vārkavas** novada bibliotēkas (–7%). Toties bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem izsniegts vairāk visās pagastu bibliotēkās, izņemot **Vārkavas** novadu.

Regulārs SBA darbs pārskata periodā vērojams **Preiļu, Riebiņu** novada bibliotēkās un sarucis **Aglonas, Vārkavas** novadā. Aktīvāk šo pakalpojumu izmantojušas **Preiļu** novada **Līču, Aizkalnes, Pelēču** pagasta bibliotēkas; **Riebiņu** novada **CB, Kotļerovas, Stabulnieku, Gailīšu** bibliotēka.

5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Bibliotēkas lasītājiem ir pieejams jauns pakalpojums – “3td e-GRĀMATU bibliotēka”.

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati”

	E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits	E-grāmatu bibliotēkas izsniegums
2019	88	213

Autorizēto lietotāju skaits pagastu bibliotēkās ir pieaudzis, izmantojot jauno pakalpojumu, tiešsaistē bez maksas lasīt tajā pieejamās e-grāmatas.

Viedokļi dalās. Daļai no lietotājiem pakalpojums patīk un viņi to lieto, daļa ir izmēģinājusi, bet nelietos. Bibliotekāri ne visi lasa šajā formātā, bet tie kuri lasījuši ir apmierināti.

Bibliotekāru viedoklis, problēmas:

- piekļuves dati ir izsniegti, bet tos nelieto;
- daudzas grāmatas ir pieejamas krājumā drukātā veidā (novadu **CB** viedoklis);
- tas ir laika jautājums, lietots;
- tehniskas problēmas.

Lasītāju viedoklis, problēmas:

- atkārtoti ieejot e- bibliotēkā, izveidotā parole neder – jauniešu viedoklis;
- labāk lasa drukātu tekstu – vidējā un vecākā paaudze;
- nav pieejams internets, dators.

Piemēram, 2019. gadā e-grāmatu lasīšanai tika izsniegti piekļuves dati 4 bibliotēkas lietotājiem Vārkavas pagasta bibliotēkā, 3 lietotājiem – Riebiņu novada Galēnu; 21 lietotājam – Riebiņu novada CB, 5 lietotājiem Aglonas novada CB.

Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēkā gada nogalē nodibināts “Scrable” spēlētāju pulciņš, kurā ļoti labprāt iesaistījušies lasītāji, vietējie erudīti, kuru galvenais hobijs ir krustvārdu mīklu risināšana.

5.3. Lasītāju viedokļa izzināšana, aptaujas

Pārskata periodā vairākkārt veiktas individuālas aptaujas, lai uzzinātu lasītāju viedokli par bibliotēku pakalpojumiem, literatūras un seriālizdevumu iegādi – **Aglonas** novada **CB**; Riebiņu novada **Silajānu, Kotļerovas**; Vārkavas novada **Rožkalnu**; Preiļu novada **Saunas** pagasta bibliotēkas.

Riebiņu novada **CB**, lai izzinātu lietotāju vēlmes tika veiktas divas aptaujas: “Bibliotēku nedēļas” laikā no 22. līdz 28. aprīlim notika aptauja “**Kā vērtējat bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus?**”. Tajā piedalījās bibliotēkas apmeklētāji, kuri sasnieguši 18 gadu vecumu. Aizpildītas 23 anketas, aptaujā piedalījās 16 sievietes (73%) un 6 vīrieši (27%). Uz jautājumu “Kādus jaunus pakalpojumus jūs vēlētos saņemt bibliotēkā ?” tika saņemtas vairākas atbildes:

- organizēt tikšanos ar represētājiem;
- rīkot bērnu pasaku vakarus;
- pagaidām ir labi, mani viss apmierina;
- Riebiņu novada CB ir viss.

Gatavojoties jaunajam gadam, apmeklētāji iztaujāti, kādus preses izdevumus katrs vēlētos lasīt 2020. gadā. Pārskata periodā lasītājiem bija pieejami 34 abonētie un 17 dāvinātie preses izdevumi.

5.4. Ārējie apkalpošanas punkti

Ārējie apkalpošanas punkti aktīvi darbojas **Aglonas** novada sociālās aprūpes centrā „**Aglona**”, **Riebiņu** novadā apdzīvotā vietā „**Bašķi**”. **Vārkavas** novada apdzīvotā vietā „**Zaķīši**”. Līdz 2019. gada septembrim Vārkavas novada Rožkalnu bibliotēkas vadītāja turpināja apkalpot nedaudzus lietotājus apdzīvotā vietā “**Arendole.**” Pēc tam ārējās apkalpošanas punkts tika slēgts, saskaņojot lēmumu ar pašvaldību.

Sociālās aprūpes centrs “**Aglona**” atrodas apdzīvotā vietā “Salenieki.” Ārējās apkalpošanas punkts atvērts trešdienās no plkst. 9.00–13.00 divas reizes mēnesī. To apkalpo Aglonas novada CB darbiniece. Tas ir ļoti vajadzīgs pansionāta iemītniekiem un arī personālam.

Apkalpošanas punktā “**Bašķi**” Riebiņu novada Kastīres bibliotēkas vadītāja tiekas ar senioriem. Reizi mēnesī notiek izbraukums, kas ir ļoti gaidīts. Cilvēkiem nav jāmēro ceļš uz bibliotēku ciemata centrā.

Katru otrdienu no 9.00–12.00 darbojas **Vārkavas** novada apkalpošanas punkts „**Zaķīši**”, ko apkalpo Vārkavas pagasta bibliotēkas vadītāja. Tā apmeklētāji ir bezdarbnieki un pensionāri.

5.5. Bibliotēku pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Iespēju robežās bibliotēkas organizē šo sociālo grupu bibliotekāro apkalpošanu, reizē veicot ne tikai bibliotekāro, bet arī sociālo darbu. Lauku viensētās dzīvojošie, vecie cilvēki nevar iztikt bez brīvprātīgajiem palīgiem. Pēc pieprasījuma tiek nogādātas gan grāmatas, gan preses izdevumi – **Aglonas** novada **CB**, **Vārkavas** novada **Upmalas, Rožkalnu** bibliotēka; **Riebiņu** novada **Kastīres, Kotļerovas, Pieniņu**; **Preiļu** novada **Aizkalnes, Saunas** pagasta bibliotēkas.

Līdz ar sociālā aprūpes centra atvēršanu aizvadītā gada nogalē **Vārkavas** novada **Vārkavas** pagastā bibliotēkas darbiniece sāka apmeklēt centra klientus, lai piedāvātu lasīšanai seriālizdevumus, grāmatas, klausāmgrāmatas, lai apzinātu klientu intereses.

Riebiņu novada **Gailišu** bibliotēkas lietotāji ir arī sociālās aprūpes centra “Rušona” iemītnieki. Daži no viņiem bibliotēku apmeklē paši, bet citiem grāmatas pienes aprūpes centra darbinieki.

Riebiņu novada **Galēnu** bibliotēkas mikrorajonā atrodas sociālā māja “Rudenāji”, kuras iedzīvotāji apmeklē pagasta bibliotēku. Ja nepieciešams, grāmatas un preses izdevumus piegādā pati bibliotekāre, iepriekš sazinoties ar klientiem pa telefonu.

Pagastu bibliotēkas, kas pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem **Preiļu** reģionā: **Preiļu** novada **Aizkalnes, Smelteru, Ārdavas**; **Riebiņu** novada **Sīļukalna, Kastīres, Silajāņu** bibliotēka; **Vārkavas** novada **Upmalas, Rožkalnu, Vārkavas** pagasta bibliotēka. Atsevišķas bibliotēkas pagastos izvietotas ēku augšstāvos un tāpēc patstāvīgi nav sasniedzamas cilvēkiem ar invaliditāti.

5.6. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām, interešu grupām

Svarīgākā pakalpojumu daļa lauku iedzīvotājiem ir atbalsts ikdienā, palīdzība konkrētās situācijās, ja pietrūkst prasmju izmantot e-pakalpojumus.

Pārskata periodā bibliotekāri snieguši palīdzību dokumentu sagatavošanā, izdrukāšanā, pārsūtīšanā elektroniskajā formā, izdruku veikšanā no e-pastiem u.c. avotiem, failu saglabāšanā datu nesējos, dokumentu skenēšanā un tālāk nosūtīšanā. Iedzīvotājiem palīdzēts sazināties ar AS “Latvenergo”, ar bankām, aizpildīt gada ienākumu deklarāciju, reģistrēties datu bāzēs, lai sāktu veidot dzimtas koku, izdrukāt biļetes uz koncertiem, vilcienu biļetes, iesniegt darba nespējas lapu caur portālu *latvija.lv*, aktivizēt bankas karti, izveidot e-pastu utt. Sakarā ar pieaugošajām iespējām internetu izmantot mājās, kā arī plašās *Wi-Fi* iespējas, interneta izmantošana bibliotēkās ir mazinājusies.

Izteiktas pieaugušo lasītāju grupas novadu pagastu bibliotēkās ir: seniori, māsasaimnieces, bezdarbnieki, zemnieki, strādājošie, daudz bērnu ģimenes. Tematiskie, informatīvie, atpūtas, radošie pasākumi organizēti Bibliotēku nedēļas, Digitālās nedēļas, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas laikā, kā arī Dzejas dienās.

2019. gadā **Riebiņu** novada **Stabulnieku** bibliotēkā kopskaitā bijušas 25 izstādes, no tām 16 grāmatu izstādes. Organizēti 12 pasākumi, uz kuriem bibliotekāri aicināja savus pieaugušos lasītājus. Trīs no tiem popularizēja veselīgu dzīvesveidu. Lekcija “Veselīga dzīvesveida stūrakmeņi” izvērtās kā auglīgs disputs starp lektoru un klausītājiem.

Tradicionāli **Dzejas dienas** Stabulniekos notiek sadarbībā ar kultūras namu. Aizvadītajā gadā vietējie dzejas mīļotāji tikās ar zemgalieti **Intu Špilleri**, kas prezentēja savus jaunākos

dzeju krājumus. Dzejas lasījumu papildināja mūzika un bērnu vokālā ansambļa **“Ritentiņi”** priekšnesums.

Preiļu novada **Pelēču, Ārdavas, Aizkalnes** pagasta bibliotēkas kopīgais pasākums ar nosaukumu **“Čaravot ir jāprot ...”** bija sarunas par latgalisko identitāti dzejā, fotogrāfijā, Latgales senvēsturē ar Ievu un Juri Trimalniekiem no Mākoņkalna.

Preiļu novada **Pelēču** pagasta **Ārdavas** bibliotēkā lielākais pasākumu skaits, radošās darbības notiek tieši vecākajai paaudzei. Tematiskie pasākumi – par dziedniecību, pirtniecību, dārzkopību, literatūru un mākslu, novadpētniecību, kā arī ģimeņu pasākumi tradicionālajos latviešu svētkos.

Riebiņu novada **Kastīres** bibliotēkas vadītāja pieaugušos lasītājus uz pasākumiem aicina trešdienās, kad bibliotēkas darba laiks ir līdz 20.00. Projekts **“Veselības veicināšanas un slimības profilakses pakalpojumu uzlabošanas pasākumi Riebiņu novadā”** pulcējis daudzus interesentus. Vairākus gadus kolektīvi apmeklēti citu iestāžu organizētie pasākumi, piemēram, leģendu nakts Preiļu parkā kopā ar jauniešiem.

Aglonas novada **CB** lasītājus saista interesanti cilvēki, personības. Pasākums **“Dzīve kustībā”** bija tikšanās ar sertificētu pirtnieci Anitu Reščenko, ar ceļotāju un rakstnieku Aināru Kadišu. Pasākumu cikls **“Vakarēšana bibliotēkā”** vairāk domāts ģimenēm, sagaidot Ziemassvētkus.

Riebiņu novada **CB** pakalpojumus izmanto **67 %** pagasta iedzīvotāju. Vidēji, katrs no reģistrētajiem 674 lietotājiem, bibliotēku apmeklējis 23 reizes gadā. 2019. gadā bibliotēkā bija skatāmas **205** izstādes (literārās, tematiskās, radošo darbu, gleznu, foto, suvenīru), notikuši **102** pasākumi dažādām mērķgrupām: ģimenēm, senioriem, strādājošajiem, studentiem, bezdarbniekiem, mājsaimniecēm, bērniem un jauniešiem.

Pasākumu cikli pieaugušajiem:

- **“Tikšanās vieta – bibliotēka”**
 - Lekcija, domājot par cilvēka garīgo dzīvi, attiecībām ģimenē un sabiedrībā, **“Piecas mīlestības valodas”**, ko lasīja klostermāsa Marija Gude.
 - Atzīmējot dzejnieka un prozaiķa Vika (Viktors Kalniņš) jubilejas gadu, muzikāli literārs pasākums **“Viks. Vienprātība”**.
 - **Vakarēšana ar etnogrāfisko ansambli “Jumaleņa”**.
 - **“Mēs sava novada nākotnes veidotāji”**. Diskusija kopā ar Preiļu muižas kompleksa un parka pārvaldnieci Sandu Činguli-Vinogradovu par parkiem un dabisko vidi tajos.
- **“Ceļotāja stāsti”**
 - **“Sapnis par augstākajām virsotnēm”**. Tikšanās ar Aleksandru Poplavski. Stāstījums par piedzīvoto, sasniedzot Āfrikas augstāko virsotni Kilimandžāro un ceļu uz Everesta bāzes nometni Nepālā.
 - **“Neaizmirstamā Sumatra”, “Kirgizstāna Jāņu noskaņās”**. Tikšanās ar ceļotāju Žannu Meluškāni.

Organizēti izbraukuma pasākumi:

- Preiļu Galvenajā bibliotēkā uz tikšanos ar grāmatas **“Tarakāni manā galvā”** autori **Zani Zustu**;
- Līvānu centrālajā bibliotēkā uz muzikālo pasākumu **“Divas māsas rudens krāsās”**. Tikšanās ar Rušonas pagasta novadniecēm Elitu Veidemani un Raimondu Vazdiku.

Popularizējot nozaru literatūras krājumu strādājošajiem lietotājiem un ģimenēm ar bērniem, tematiskas radošo darbu sestdienas:

- **“Dāvanas mīļajiem”**. Gatavojoties Valentīndienai, tika veidotas dāvaniņas no krāsaina kartona.
- **“Es dāvinu jums savu pasauli”** – gleznošana ar vilnu.
- **“Pavasara ziedos”**. Leontīnes Paldiņas vadībā skolēni apguva papīra ziedu gatavošanas prasmes.
- **“Ekoloģisku eglīšu rotājumu gatavošana”**.

5.7. Uzziņu un informācijas darbs

Pārskata periodā regulāri tika rīkoti informācijas resursu popularizēšanas pasākumi: izstādes, informatīvās nodarbības. Lai arī informācijas meklēšanas prasmes bibliotēkas apmeklētājiem uzlabojas, tomēr profesionāla palīdzība ir nepieciešama. Veicot meklēšanu datu bāzēs, citos informācijas avotos, lietotāji vēlas bibliotekāra palīdzību.

Darbinieki apmāca visu vecumu lietotājus informācijpratībā un tehnoloģiju izmantošanā. Uz bibliotēkām bieži nāk bezdarbnieki, pensionāri, zemnieki, kuriem ir jāpalīdz atrast vajadzīgo informāciju. Uzmanība veltīta pensionāru individuālajai apmācībai darbam ar datoru un internetu, palīdzot izveidot e- pastu, konsultējot jautājumos, kas saistīti ar i- banku. Aktuāli ir visdažādākie pakalpojumi un uzziņas e-vidē. Samazināties iestāžu skaitam, cilvēki meklē un saņem palīdzību bibliotēkās, lai sazinātos ar iestādēm neklātienē, nosūtītu dažādus dokumentus, izmantojot skenēšanas pakalpojumu.

Veicot uzziņu informācijas darbu, piemēram, **Aglonas** novada **CB** 2019. gadā sniegtas 104 tematiskās un 47 faktogrāfiskās uzziņas (t.sk. 18 elektroniski). Tās pieprasījuši galvenokārt pagasta skolu audzēkņi, studenti, vietējie amatnieki, mazie uzņēmēji, zemnieki, pašvaldības iestāžu darbinieki, bezdarbnieki. Bibliotēkā ir pieejami Aglonas novada domes gada pārskati, teritoriālais plānojums, kartes, novada attīstības programma 2019.–2025. gadam. Pieprasītas arī tematiskas mapes: pilsonība, integrācija, finanses, darba likumdošana, ceļojumi, Latvijas vēsture, materiāli par Latvijas neatkarības atjaunošanu, par dabu, rokdarbiem, par Ziemassvētkiem, Lieldienām u.c. svētkiem, materiāli par floristiku, filcēšanu, dekupāžu, ēdienu gatavošanu. Liela daļa no faktogrāfiskajām uzziņām bijusi saistīta ar novada vēsturi, cilvēkiem, kultūrvēstures pieminekļiem. **Riebiņu** novada **CB** gada laikā sniegtas 268 tematiskās un faktogrāfiskās uzziņas klātienē un 86 elektroniski.

Digitālās nedēļas ietvaros tika organizēti pasākumi bibliotēkās, sekots līdzī tiešraīžu ciklam par digitalizācijas procesiem, jaunajiem e-pakalpojumiem un datu drošību, par personas datu aizsardzību. Tā ir iespēja novērtēt valsts un pašvaldību e-pakalpojumu klāstu, bibliotēku piedāvājumu un savas prasmes to lietot. Jebkurš iedzīvotājs var izmantot mūsdienīgu valodas tehnoloģiju rīku *hugo.lv* ar automātiskas tulkošanas iespēju, lasīt populāras e-grāmatas bez maksas tiešsaistē. **Preiļu** novada bibliotēkās notikušas informācijas stundas, izziņas spēle **Pelēču** pagasta bibliotēkā **“Ceļojums datu bāzēs”**; **Aglonas** novadā ieteiktas LNB digitālās kolekcijas, popularizēts portāls *latvija.lv*; **Riebiņu** novada bibliotēkās organizēti pasākumi iepazīstot bibliotēku elektroniskos katalogus, piedaloties balsošanā par Gada monētu 2018.

Vārkavas novada **Upmalas** bibliotēkā runāts par digitālo prasmju pielietojumu, e-identitātes rīkiem, digitālo informācijas resursu piedāvājumu skolām. Lai popularizētu bibliotēkas sniegtās iespējas, Vārkavas vidusskolas pedagogiem stāstīts par LNB datubāzēm,

e-grāmatas pieeju bibliotēkas lasītājiem, datubāzēm *letonika.lv*, *news.lv*, Latvijas nacionālo enciklopēdiju un citiem resursiem.

Aktuālu, vietējām vajadzībām pieskaņotu informāciju par Eiropas Savienību (ES) nodrošina regulārie *Europe Direct* informācijas centra Austrumlatgalē informatīvie izdevumi, kas pieejami visās bibliotēkās. Pagastu bibliotēkās ir ES informācijas punkti, kur skatāmas jaunākās aktualitātes ekonomikā, sociālajos, bēgļu jautājumos, pieejama informācija par darba un ceļošanas iespējām.

5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība

Tabula "Lietotāju apmācības, konsultācijas"

Lietotāji	Aglonas novads	Vārkavas novads	Preiļu novads	Riebiņu novads
2019	55	5	30	77

2019. gadā, piemēram, **Riebiņu** novada **CB** veiktas **52** individuālās apmācības un konsultācijas. Bibliotēkas lietotāji interesējas par interneta pakalpojumu izmantošanas iespējām: *Letonikas* datubāze, *Lursoft* laikrakstu bibliotēka, e-pasts, lietišķā sarakste ar kādu iestādi, uzņēmumu, medicīnisko izmeklējumu rezultātu un bankas konta pārskatu izdruka no interneta vietnes (konsultējam lietotājus par to, kā šīs izdrukas sagatavot), dzīvesvietas deklarēšana portālā *latvija.lv*, OCTA apdrošināšana, fotogrāfiju apstrāde un izdruka, SMART ID lejuplāde mobilajā tālrunī, sniegta palīdzība darba sludinājumu ievietošanā un meklēšanā. Vairāki vidējās un vecākās paaudzes lietotāji apguvuši datorprasmes sadzīves jautājumu risināšanai, viens lietotājs apmācīts strādāt ar programmu *Publisher*, kopīgi sagatavojot Ziemassvētku apsveikumus.

5.9. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēkās pieejami pašvaldības izdevumi "**Preiļu Novada Vēstis**", "**Riebiņu Novada Ziņas**", "**Aglonas Novada Vēstis**", "**Ozolupe**". Par pašvaldības aktivitātēm un dokumentiem sniegta informācija Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada mājaslapās, interneta vietnēs *www.preili.lv*; *www.aglona.lv*; *www.riebini.lv*; *www.varkava.lv*.

Regulāri tiek nodrošināta valsts institūciju un NVO informācijas pieejamība bibliotēkās. Aktīvi strādā **Riebiņu** un **Aglonas** valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs. Nepieciešamības gadījumā, ja interesējošā informācija nav atrodama bibliotēkā, apmeklētājiem iespējams saņemt informāciju klientu apkalpošanas centrā. Pēc pašvaldību lūguma būtiska informācija iedzīvotājiem tiek izvietota bibliotēku informācijas stendos. Te skatāmas afišas par kultūras un sporta dzīves norisēm novados. Bibliotēkās atrodama dažāda veida sociālā un lietišķā informācija, ko izplata nevalstiskās organizācijas. Sadarbībā ar Preiļu un Aglonas tūrisma informācijas centru, lasītājiem pieejami tūrisma piedāvājumi.

5.10. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

BIS ALISE pārskata periodā darbojās 24 Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās un 7 skolu bibliotēkās. Visās vietējās nozīmes bibliotēkās, Vārkavas vidusskolas bibliotēkā un Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma filiāles bibliotēkā Preiļos ir pilnībā automatizēta lietotāju apkalpošana, dokumentu attālināta rezervēšana, izmantošanas termiņa pagarināšana elektroniski, tiek sniegti atgādinājumi par izsniegto dokumentu izmantošanas termiņa beigām.

Pēc lasītāju pieprasījuma sniegtas individuālas konsultācijas par Preiļu reģiona bibliotēku elektronisko kopkatalogu, tā izmantošanas iespējām.

Tabula "BIS Alise izmantošana"

Novads	Bibliotēku skaits	Strādā ar BIS Alise	Strādā ar moduļiem			Autorizēto lietotāju apmeklējums (2019)	Pasūtīts (Web) eksemplāru skaits (2019)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Aglonas	4	4	4	4	4	6	
Preiļu	6	6	6	6	6	15	
Riebiņu	10	10	10	10	10	47	
Vārkavas	4	4	3	3	3	17	

BIS ALISE pagastu bibliotēkas aktīvi izmanto komplektēšanas, cirkulācijas, SBA moduļus. Veido sūtījumus komplektēšanā, reģistrē jaunieguvumus, veic individuālo un summāro uzskaiti. Bibliotekāres jaunus bibliogrāfiskos aprakstus MARC formātā neveido, dažas bibliotēkas nelielos apjomos importē aprakstus, izmantojot Z39.50. protokolu, pievienojot vajadzīgos MARC laukus un tos rediģējot.

Tabula "Autorizētie lietotāji"

2018	2019	%
4	85	95

Preiļu reģiona bibliotēku lietotājiem ir iespēja autorizēties elektroniskajā katalogā, lai attālināti varētu sekot grāmatu jaunumiem, veikt rezervēšanu un pieprasīt pagarināšanu. No jauna piešķirtie autorizācijas dati 2019. gadā ir auguši, piedāvājot tieši e-grāmatu bibliotēku.

5.11. Digitalizācija

Aglonas novada CB, Riebiņu novada CB, Vārkavas novada Upmalas bibliotēka, izmantojot digitālo objektu uzglabāšanas un piekļuves sistēmu DOM, veic Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada domes pārvaldībā esošo elektronisko periodisko izdevumu tiešsaistē "Aglonas Novada Vēstis", "Riebiņu Novada Ziņas", "Ozolupe", "Preiļu Novada Vēstis" iesniegšanu LNB digitālajā bibliotēkā.

2019. gadā digitalizēti **12** eksemplāri laikrakstam “**Aglonas Novada Vēstis**”; “**Riebiņu Novada Ziņas**” – **24** eksemplāri (12 latviešu un 12 krievu valodā); “**Ozolupe**” (Vārkavas novads) – **9** eksemplāri.

5.12. Iekšzemes un starptautiskais SBA

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1194	1155	1221
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	838	705	716

Secinājumi

Grāmatu un citu dokumentu apmaiņai starp bibliotēkām tiek izmantots BIS ALISE SBA modulis. Lasītāju pieprasītās grāmatas, kuras nav bibliotēku krājumos, tiek meklētas Preiļu reģiona bibliotēkās, nozaru literatūra pasūtīta arī LNB.

Riebiņu novada **CB** krājumu izmantojušas Riebiņu novada bibliotēkas, kā arī Preiļu GB, Preiļu novada Liču un Pelēču pagasta bibliotēka, Riebiņu novada Galēnu, Kotļerovas, Pieniņu un Silajāņu bibliotēka. Lai apmierinātu lietotāju vajadzības Riebiņos SBA kārtā izmantots Preiļu GB, Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas krājums, Riebiņu novada Kotļerovas, Silajāņu, Galēnu, Gailīšu, Rušonas un Sīļukalna bibliotēkas krājums. Lasītāju pieprasītās grāmatas, kuras nav bibliotēku krājumos, meklētas tuvākajās bibliotēkās. Aktīva krājuma apmaiņa Riebiņu novada Stabulnieku, Kotļerovas, Rušonas, Gailīšu, Galēnu bibliotēkai.

Aglonas novada **CB** izmanto Preiļu Galvenās bibliotēkas daiļliteratūras krājumu krievu valodā, abpusēji izmantots nozaru literatūras krājums. Aglonas vidusskolas bibliotēka, pārējās novada pagastu bibliotēkas, tuvākās Riebiņu novada bibliotēkas – Kastīres un Rušonas bibliotēka, savukārt, pieprasa literatūru no Aglonas novada CB. Aktīva krājuma apmaiņa ir Aglonas novada Kastuļinas pagasta bibliotēkai.

Salīdzinot ar 2018. gadu, **Vārkavas** novada **Rožkalnu** bibliotēkā SBA izmantošana ir divkāršojusies. 2019. gadā no citām bibliotēkām saņemtas 157 grāmatas, 114 grāmatas no Preiļu Galvenās bibliotēkas un 43 no Vārkavas novada Upmalas bibliotēkas. Pārsvarā tās ir grāmatas krievu valodā. Uz pieprasījumu tika piegādātas grāmatas, kuras nav Rožkalnu bibliotēkas krājumā.

Preiļu novada **Liču** bibliotēkai regulārs SBA darbs gan nosūtot, gan saņemot literatūru no Preiļu GB krājumiem.

Bērnu literatūras grāmatas no reģiona pagastu bibliotēkām saņem Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļa.

5.13. Problēmas un risinājumi bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā

Gadiem nav risinājuma problēmai ar **Riebiņu** novada **Kastīres** bibliotēku. Pieejamību traucē tieši telpu nepiemērotība pakalpojumu sniegšanai visām lasītāju grupām. Ir viena telpa, kurā atrodas gan publiskās, gan skolas bibliotēkas krājums, pēdējais ar daudzām dubletēm. Pasākumiem vieta ir niecīga, dažreiz neiespējama. Novadpētniecības materiāli izvietoti nepārskatāmi, tos grūti izmantot. Vērā ņemamu telpas daļu aizņem divu bibliotekāru darba galdi. Katru dienu skolēni lielāko daļu savas atrašanās laika skolā pavada tieši bibliotēkā, izmantojot internetu vai citādi pavadot brīvo laiku, kas savukārt traucē pieejamību pieaugušajiem lasītājiem. Apmeklējumu laika sadalīšana kā izeja nav attaisnojusies. Cilvēki nevar piemēroties tādām grafīkam. Pēc LDKK datiem Rušonas pamatskolas bibliotēkas darba laiks ir vien pāris stundas nedēļā.

Aglonas novada **CB** darbinieces lielākus pasākumus spiestas rīkot ārpus bibliotēkas. **Vārkavas** novada **Upmalas** bibliotēkas pasākumi bērniem notiek Vārkavas vidusskolas svētku zālē vai skolas bibliotēkā, bet pieaugušajiem Vārkavas novada Kultūras centra zālē, jo pagasta bibliotēkā tas nav iespējams.

Daudzas lauku bibliotēkas, kā Aglonas novada pagastu bibliotēkas, Riebiņu novada Galēnu, Stabulnieku bibliotēka, Preiļu novada Pelēču pagasta bibliotēka atrodas ēku augšstāvos, kas liedz tās apmeklēt lietotājiem ar kustību traucējumiem.

6. KRĀJUMS

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts, balstoties uz pašvaldību publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem un saistošiem dokumentiem, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu. Bibliotēku pamata krājums ir daiļliteratūra visām vecumu grupām, nozaru literatūra pieaugušajiem un bērniem, seriālizdevumi, audiovizuālie materiāli, spēles bērniem un pieaugušajiem.

Krājumu kvalitāte pagastu bibliotēkās ir uzlabojusies. Tie atbrīvoti no maz izmantotas, nolietotas literatūras. Bibliotekāri vadās pēc izstrādātajām krājuma komplektēšanas vadlīnijām, kas iekļaujas vidējā termiņa plānošanas dokumentos.

Pamatā krājumi tiek komplektēti latviešu valodā. Dažās novadu bibliotēkās, kur krievvalodīgo īpatsvars ir liels, literatūru iepērk arī svešvalodā, piemēram, Aglonas novada pagastu bibliotēkas; Riebiņu novada Pieniņu, Silajāņu, Kotļerovas bibliotēka. Aktīvi tiek izmantotas SBA iespējas, ja pieprasījums literatūrai ir krievu valodā.

Iegādājoties literatūru, akcents likts uz oriģinālliteratūru, tulkoto daiļliteratūru, pieprasītu nozaru literatūru, piemēram, sociālajās zinātnēs, medicīnā. Preiļu novada bibliotēkas iegādājušās spēles bērnu literatūras krājumam, un krājuma komplektēšana notiek, konsultējoties ar reģiona galveno bibliotēku.

Izvērtējot pieprasījumu, iegādāta literatūra un abonēti preses izdevumi. Krājuma komplektēšanas avoti pārskata periodā: SIA "Virva LK", SIA "Latvijas Grāmata" izbraukuma tirdzniecība, apgāda "Zvaigzne ABC" veikals Preiļos. Krājumi papildinājušies ar atsevišķu bibliotēku dalību lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu, un vecāku žūrija 2019".

Krājumi papildinājušies ar dāvinājumiem:

- no privātpersonām – Preiļu novada Līču, Riebiņu novada CB, Riebiņu novada Kastīres, Kotļerovas bibliotēka; Aglonas novada Kastuļinas, Grāveru, Šķeltovas pagasta bibliotēkā;
- no LNB, Bibliotēku attīstības centra, Daugavpils pilsētas domes Kultūras pārvaldes, Latgales kultūras centra izdevniecības – visās bibliotēkās.

Bibliotēkas nepieņem dāvinājumus, kas neatbilst bibliotēkas krājuma attīstības koncepcijai, ir morāli un fiziski novecojuši, nolietoti.

Preiļu GB apmaiņas krājumu nozaru literatūras papildināšanai izmantojušas **Aglonas** un **Riebiņu** novada **CB**; **Riebiņu** novada **Kastīres, Galēnu, Rušonas** bibliotēka; **Preiļu** novada **Aizkalnes, Pelēču** pagasta bibliotēka.

6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai:	31 445	32 686	35 987
<i>t.sk. grāmatām</i>	20 938	22 115	24 538
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	3792	4203	4272
<i>t.sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	10 507	10 571	11 154
<i>citiem</i>	-	131	295

Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	2,2	2,4	2,7
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	31 445	32 686	35 987

Vienīgais finansējuma avots pagastu bibliotēkām Preiļu reģionā 2019. gadā bija pašvaldību budžets. Vietējās nozīmes bibliotēkās pašvaldības finansiālais nodrošinājums grāmatu un preses iegādei Preiļu reģionā kopumā ir palielinājies, arī bērnu grāmatu iegādei.

Preiļu novada bibliotēkas, piemēram, iegādājušās spēles bērnu literatūras krājumam, kopsummā par 295 EUR.

6.3. Rekatalogizācija

Preiļu reģiona pagastu bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pabeigta.

6.4. Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Gada nogalē elektroniska inventarizācija veikta **Riebiņu** novada **Silajāņu** bibliotēkā. Krājuma pārbaudes rezultātā konstatētas minimālas nesakritības ar summāro uzskaiti bibliotēkā un BIS ALISE.

6.5. Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi	12 791	13 495	12 198
Grāmatas:	4757	5261	4113
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	957	797	1087
<i>t.sk. bērniem</i>	885	953	801
Izslēgtie dokumenti	20 405	9588	15 517
Krājuma kopskaits	151 128	152 272	148 953
Grāmatu krājuma apgrozība	0,5	0,5	0,5
Periodisko izdevumu apgrozība	2	1,8	1,8

Jaunieguvumu kopskaits pārskata periodā, tai skaitā bērnu grāmatām, ir samazinājies, vairāk iegādāta latviešu daiļliteratūra. Bibliotēkāres to skaidro ar nepietiekamu finansējumu, jo grāmatu un preses izdevumu cenas turpina paaugstināties.

Izslēgto dokumentu daudzums ir palielinājies Preiļu (3998 eks.), Riebiņu (3290 eks.), Vārkavas (2386 eks.), Aglonas novada (1145 eks.) pagastu bibliotēkās, norakstot lielā skaitā tieši seriālizdevumus.

Salīdzinot ar 2018. gadu, kopskaitā grāmatu krājumu apgrozība un periodisko izdevumu apgrozība Preiļu reģiona novadu pagastu bibliotēkās palikusi nemainīga.

Grāmatu krājuma apgrozība lielāka **Aglonas** novada **CB**, **Aglonas** novada **Kastuļinas** pagasta; **Riebiņu** novada **CB**; Riebiņu novada **Stabulnieku**, **Kastīres**; **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta **Ārdavas**, **Pelēču** bibliotēkā; **Vārkavas** novada **Upmalas** bibliotēkā.

Periodisko izdevumu apgrozība saglabājas augsta **Aglonas, Riebiņu** novada **CB**; **Aglonas** novada **Grāveru, Kastuļinas**; **Preiļu** novada **Līču, Saunas** pagasta bibliotēkā; **Riebiņu** novada **Pieniņu, Silajāņu, Rušonas, Kastīres** bibliotēkā, **Vārkavas** novada **Rožkalnu** bibliotēkā.

6.6. Datubāzes

Tabula "Bibliotēkās pieejamo datubāzu izmantojums"

Datubāze	2017	2018	2019
<i>Letonika</i>	4543	2876	3321
<i>News</i>	1812	2077	1943
<i>EBSCO</i>	45	-	-

Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC) 2019.gadā nodrošināja neierobežotu www.letonika.lv datubāzes pieeju visām pašvaldību publiskajām bibliotēkām bez abonēšanas maksas, kā arī attālināto pieeju resursam reģistrētajiem bibliotēkas lietotājiem. Ar paroli lasītājiem ir pieejams viss *letonika.lv* saturs, izņemot ar autortiesībām aizsargātos lasītavas darbus. *Letonika.lv* ir uzzīņu, tulkošanas, multivides, oriģinālliteratūras, mācību un informācijas meklēšanas sistēma par Latviju latviešu valodā un jau vairākus gadus ir visapmeklētākais latviskais interneta resurss Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās.

Letoniku vairāk izmantojuši **Riebiņu** novada **CB**, **Preiļu** novada **Aizkalnes, Smelteru, Aglonas** novada **Kastuļinas, Vārkavas** novada **Upmalas** bibliotēkas lasītāji. Iespējai attālināti izmantot datu bāzi pievienojās **12** Preiļu reģiona pagastu bibliotēkas.

Bibliotēkās pieejamā pilntekstu datubāze *Lursoft* laikrakstu bibliotēka (*news.lv*) izmantota pasīvi, izņemot novadu centrālās bibliotēkas – **Riebiņos, Aglonā** un **Preiļu** novada pagastu bibliotēkas. Datubāzi lieto paši bibliotekāri, lai izpildītu uzzīņas un papildinātu novadpētniecības materiālu krājumu.

6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājumu popularizēšanai veidotas jaunieguvumu izstādes gan daiļliteratūrai, gan nozaru literatūrai, bērnu grāmatām. Jaunieguvumi tiek popularizēti Aglonas, Vārkavas, Riebiņu novada domes mājaslapā un sociālajos tīklos.

Krājums tiek atklāts tematiskās izstādēs novadu centrālajās bibliotēkās, piemēram **Aglonas** novada **CB**: "Esi vesels un dzīvespriecīgs", "Tu starp puķēm tāda puķe vienīgā", "Tik skaidra volūda", "Mana valodiņa", "12 laimes noslēpumi", "PH brīnums. Pasaules ūdens diena", "Uzzini vairāk par putniem un putnu dzīvi", "Tava vasaras grāmata", "Rotā saule, rotā bite..." u.c. Populāras ir rakstniekiem, aktieriem un citām personībām veltītās jubilejas izstādes. **Riebiņu** novada **CB** lasītājiem bagātīgs izstāžu daudzums ik gadu. Pārskata periodā piedāvātas izstādes nozarēs no cikla "Noderīga grāmata", "Mājas – tā ir sajūta", "Vienas dienas izstāde", kā arī literāras un dzejas izstādes. **Riebiņu** novada **Stabulnieku** bibliotēkā ilggadīgie lasītāji veidojuši savu grāmatu topu, kā izstādi, citiem bibliotēkas apmeklētājiem.

Par bibliotēkās pieejamajām datubāzēm lietotāji tiek informēti individuāli, bet informācijas standos ir lasāms neliels apraksts par katras datubāzes piedāvātajām iespējām. "Digitālās nedēļas" laikā notika pasākums „Izmantosim internetu lietderīgi!”, kur popularizētas

grāmatas par digitālajām prasmēm. “*Lursoft* laikrakstu bibliotēku izmantojam, apskatot rakstus un atlasot vajadzīgo novadpētniecības krājumam,” Aglonas novada CB.

Bibliotēkas aktīvi popularizēja datubāzi *Letonika*, rosinot lasītājus balsot digitāli par skaistāko monētu, kā arī piedalīties erudīcijas konkursā “**Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrziņas!**”. Bibliotekāru aktivitāte vērtēta vairākās kategorijās: pēc spēles dalībnieku procentuālā skaita, pēc bibliotekāru darbošanās sociālajos tīklos, reklamējot balsošanu, dalību erudīcijas spēlē. **Riebiņu** novada **CB** ieguva 1. vietu ar lielu dalībnieku skaitu (82) un aktīvu darbu. Bibliotēkas vadītāja tika aicināta uz svinīgo pasākumu Latvijas bankas zināšanu centrā “Naudas pasaule.” **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēkas lasītājs izlozē ieguva kolekcijas monētu “Kuršu ķoniņi”.

6.8. Darbs ar parādniekiem

Pārskata periodā lietotājiem nosūtīti atgādinājumi par to, ka beidzies grāmatu lietošanas termiņš, vai literatūra, kura pasūtīta SBA kārtā, ir pienākusi.

Parādnieku skaits bibliotēkās nav liels. Ja kāds laikus neatnes grāmatas, tad telefoniski, vai ar sociālo tīklu palīdzību viņam tiek atgādināts. Strādājot BIS ALISE, viegli sadzīt pēdas lasītājiem, kuri kavē grāmatu nodošanu. Viņi saņem paziņojumu uz e-pastiem. Svarīgi rūpēties, lai visiem lasītājiem, kuri apmeklē bibliotēku, datubāzē ievadītas precīzas ziņas, lai konkrētais cilvēks kļūtu sasniedzams.

Grāmatu atgūšana no bibliotēku parādniekiem prasa aktīvu darbību. Bibliotekāram jāseko grāmatu aprītei savā bibliotēkā, jāuztur kontakts ar kolēģiem citās bibliotēkās.

6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Krājumu atjaunošanā, jaunieguvumu iegādē svarīgs ir finansējums, ko piešķir pašvaldība. Katras Preiļu reģiona novada pagasta bibliotēkas prioritāte ir grāmatu krājums.

Viena no problēmām ir krājuma nolietošanās. To veicina neapzinīgi lasītāji, kas grāmatas nesaudzē. Risinājums – dāvinājumi, kas ļauj nolietotos un bojātos izdevumus apmainīt pret grāmatām labākā stāvoklī.

SBA priekšrocības ļauj apmierināt lietotāju pieprasījumus jebkurā reģiona pagastu bibliotēkā, bet grāmatu piegāde no reģiona centra, vai uz Preiļiem ne vienmēr ir iespējama īsā laikā. Risinājums – pašvaldības transports.

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Preiļu reģiona vietējās nozīmes bibliotēku galvenais mērķis ir kvalitatīvi apkalpot lasītājus – bērnus un jauniešus. Mācīt atrast informāciju gan tradicionālā veidā, gan izmantojot interneta iespējas, piedāvāt saviem apmeklētājiem saturīgi pavadīt brīvo laiku, iepazīstināt vecākus, skolotājus ar bērnu literatūru.

Bērniem tiek piedāvāti tematiski pasākumi, grāmatu izstādes, konkursi, bibliotekārās stundas, radošās darbnīcas. Patstāvīga sadarbšanās ar mikrorajonā esošo izglītības iestādi, kur tādas ir, dod pozitīvu rezultātu.

Lasīšanas veicināšanas programmā „**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2019**”, iesaistījās **12** pagastu bibliotēku lasītāji. Aglonas, Riebiņu, Preiļu novada čaklākie žūrijas eksperti apmeklējuši Lielos lasīšanas svētkus Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Bērniem organizētas ekskursijas, rīkoti kopīgi pasākumi novadu centros. Riebiņu novada CB darbinieki priecājas par aktīvu sākumskolas bērnu piedalīšanos grāmatu lasīšanā un vērtēšanā (81 eksperts).

Programma “**Mūsu mazā bibliotēka**” 4–8 gadus veciem bērniem veiksmīgi darbojas **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēkā un **Vārkavas** novada **Upmalas** bibliotēkā. Pēc bibliotekāru domām tas ir labs projekts. Bērniem, kā izrādījās, nodarbībās visvairāk patīk tieši grāmatu lasīšanas process, jo mājās neviens nelasa priekšā.

Projektā “**Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensība**”, sadarbojoties ar pedagogiem, piedalījās vairāku bibliotēku lasītāji. **Preiļu** novadā tā ir **Pelēču** pagasta bibliotēka un pamatskola. Konkursā Pelēču pamatskolā izvēlēti labākie 5 lasītāji no 12 dalībniekiem, kas pārstāvēja Pelēčus. **Aglonas** novadā dalībnieki no Aglonas vidusskolas, Aglonas katoļu ģimnāzijas un Priezmalas pamatskolas bērni. **Riebiņu** novadā sacentās Riebiņu vidusskolas, Dravnieku, Galēnu, Rušonas un Sīļukalna pamatskolas 5.–6. klašu bērni. Novada fināls notiks 2020. gada janvārī Riebiņu novada CB. **Vārkavas** novadā – Vārkavas vidusskolas audzēkņi.

Riebiņu novada **CB** darbu ar bērniem un jauniešiem aktīvi veic arī vasaras brīvlaikā. Ikvienam interesentam bija iespēja iesaistīties lasītveicināšanas pasākumos no aktivitāšu cikla “**Vasaras grāmatu karuselis**”. Veiksmīgi darbojas “Jauno novadpētnieku vasaras skola”, atklājot novada kultūrvēsturisko mantojumu.

Gada garumā projektā “**Latvijas skolas soma**” plānotas aktivitātes visām skolēnu vecuma grupām.

Informācija par pagastu bibliotēkās notiekošajiem pasākumiem bērniem un jauniešiem lasāma sociālajos tīklos *draugiem.lv*, *facebook.com*, Latvijas Bibliotēku portālā *biblioteka.lv*, novadu interneta vietnēs *aglona.lv*, *preili.lv*, *varkava.lv*, *riebini.lv*; pašvaldību informatīvajos izdevumos “Riebiņu Novada Ziņas”, “Aglonas Novada Vēstis”, “Ozolupe”, kā arī laikrakstā “Vietējā Latgales Avīze”.

Tabula “Lietotāju skaits līdz 18 gadiem ”

Lietotāju skaits līdz 18 gadiem	2017	2018	2019
	1436	1258	1125

- Aktīvo lietotāju skaits līdz 18 gadiem – **1125: 26 %** no kopējā lietotāju skaita.
- Apmeklējumu skaits līdz 18 gadiem – **25 893: 34 %** no kopējā apmeklējumu skaita 2018. gadā. **23 235: 30 %** – 2019. gadā.
- Izsniegumu skaits līdz 18 gadiem – **16 904: 14 %** no kopējā izsniegumu skaita 2018. gadā. **18 242: 16 %** – 2019. gadā.
- Bērnu grāmatu izsniegums 2019. gadā (**B, J**) no izsniegumu skaita līdz 18 gadiem **12 127: 66 %**.

Skatot darba rādītājus 3 gadu griezumā, kopējais lietotāju skaits līdz 18 gadiem, fiziskais apmeklējums strauji sarūk. To ietekmē reāli apstākļi:

- liela daļa no bibliotēkās reģistrētajiem lietotājiem nav vietējie bērni un jaunieši un bibliotēku apmeklē reti (Aglonas, Riebiņu novada centrālā bibliotēka);
- palielinās konkurence, citu interešu nodarbību apmeklēšanas iespējas;
- (Riebiņu vidusskolas ārpuskolas nodarbības, Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs “Strops” Aglonā);
- ar katru gadu darba rādītāji samazinās, jo bērnu paliek mazāk. 2019./2020. mācību gadu, piemēram, Galēnu pamatskola uzsāka bez 1. un 8. klases.

Vārkavas novada **Rožkalnu** bibliotēkā pārskata periodā, salīdzinot ar 2018. gadu bērni un jaunieši bibliotēku ir apmeklējuši par 43 % vairāk, kas skaidrojams ar to, ka skolēnu brīvdienās datorus izmantoja pie vecvecākiem atbraukušie mazbērni, kā arī lasīt sākušas vidusskolas vecuma meitenes.

Stabulnieku bibliotēka Riebiņu novadā atvērta sestdienās, jo šajā dienā visvairāk to apmeklē tieši bērni un pusaudži. Lielākais apmeklējumu skaits bijis arī vasaras mēnešos.

Aglonas novada **Kastuļinas** pagasta bibliotēkas vadītāja veiksmīgi sadarbojas ar Priezmalas pamatskolu (bibliotēkārās stundas, pasākumi ar bērniem skolas telpās). Bērnu žūrijā piedalījās 27 bērni un 5 vecāki, kopā 32 dalībnieki, kas nodrošinājis regulāru bibliotēkas apmeklējumu, izsniegumu.

Lielākais bērnu un jauniešu lietotāju skaits:

Aglonas novadā – **Aglonas** novada **CB** (2019. gadā tika slēgtas Grāveru un Šķeltovas pamatskola, audzēkņi uzsāka mācības Aglonas vidusskolā un lasa novada centra bibliotēkā), **Grāveru** pagasta bibliotēkā. **Preiļu** novadā – **Pelēču** pagasta bibliotēkā; **Riebiņu** novadā – **Galēnu** un **Riebiņu** novada **CB**; **Vārkavas** novadā – **Rožkalnu** bibliotēkā.

Fiziskais apmeklējums bērniem un jauniešiem palielinājies tikai **Vārkavas** novadā. Pārējo Preiļu reģiona novadu pagastu bibliotēkās ir stipri samazinājies.

Izsniegums audzis **Aglonas** novada **CB**, **Riebiņu** novada bibliotēkās, pateicoties Riebiņu novada CB, Stabulnieku bibliotēkai. Samazinājies **Preiļu** un **Vārkavas** novada bibliotēkās.

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Metodisko un konsultatīvo palīdzību Preiļu reģiona publiskajām bibliotēkām nodrošina Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas darbinieki, Preiļu GB metodiķe.

Metodiski konsultatīvais darbs ietver sevī seminārus, individuālas konsultācijas, bibliotēku apmeklējumus, pieredzes apmaiņas braucienus.

Reģiona pagastu bibliotēku apmeklējumu laikā sniegta praktiska palīdzība, konsultācijas jautājumos, kas skar darbu ar bērniem un jauniešiem.

2019. gadā apmeklētas Valkas novada CB, Strenču novada Jērcēnu pagasta un Strenču novada Plāņu pagasta Jaunklidžu pagasta bibliotēka, iepazīstot darbu ar bērniem Vidzemes pusē.

Seminārs darbā ar bērniem un jauniešiem noticis 2019. gada 25. oktobrī, ko organizēja Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas darbinieki.

Semināra tēmas:

2018.–2019. gada literatūrā un grāmatu mākslā godalgoto grāmatu apskats; “No grāmatas līdz spēlei” – literāro spēļu izmantošana bibliotēkā; aktualitātes darbā ar bērniem – Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības norise 2019./2020. m. g. un bibliotēku loma tajā, lasītprasmes veicināšanas programmu aktualitātes, Preiļu GB Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs – jaunas iespējas brīvā laika pavadīšanai ģimenes lokā, stāstnieka loma nemateriālo kultūras vērtību saglabāšanā un popularizēšanā.

7.3. Bērnu un jauniešu literatūras krājuma veidošana un papildināšana

Krājums pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās – **17 187** eksemplāri, vai **12%** no krājumu kopskaita.

Jaunieguvumu skaits kopā pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem ir samazinājies, palielinājies tikai dažās **Preiļu, Riebiņu** novada bibliotēkās. Secinājums – grāmatu cenas apsteidz finansējumu. Izslēgts no krājumiem vairāk **Preiļu** un **Vārkavas** novada pagastu bibliotēkās.

Tabula “Jaunieguvumi krājumam (eksemplāri) pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem”

2017	2018	2019
885	953	801

No kopējā grāmatu jaunieguvumu skaita (4113), **19 %** ir grāmatas bērniem. Visas Preiļu novada pagastu bibliotēkas, Riebiņu novada CB, Riebiņu novada Kastīres, Aglonas novada CB, Aglonas novada Kastuļinas pagasta bibliotēka iegādājusies spēles bērnu literatūras krājumam.

Tabula “Pašvaldības finansējums (EUR) jaunieguvumiem pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem”

2017	2018	2019
3811	4203	4272

Riebiņu novada **CB** krājums papildinās ne tikai ar grāmatām un periodiskajiem izdevumiem, bet arī ar audiovizuālajiem materiāliem un spēlēm, kas bērnu un jauniešu vidū ir ļoti iecienītas. Spēļu krājums 2019. gadā papildināts ne tikai ar pirktajām spēlēm: “Ko tu zini par Latviju?”, “50 jautājumi bērniem” (Inese Prīsjolkova) un dāvinātajām: “Šurpu Turpu” (aut. Annija Rošāne), “Uz Briseli pēc šokolādes”, bet arī paštaisītām galda spēlēm – “Atmini pasaku”, “Iepazīsti Eiropas Savienības dalībvalstis” un “Zil-bes”. Bērni varēja lasīt

6 nosaukumu abonētos žurnālus: “Astes”, “Avene”, “Avenīte”, “Ilustrētā Junioriem”, “Kā Tas Strādā” un “Spicīte”, kā arī trīs dāvinātos žurnālus: “Čaklās Rokas”, “Putni Dabā” un “Vides Vēstis”. Krājums papildināts ar 133 jaunieguvumiem, no tiem, par budžeta līdzekļiem iegādāta 81 grāmata (B un J) par summu 529 EUR un 31 grāmata vidējā skolas vecuma bērniem par summu 280 EUR.

Aglonas novada **CB** reģistrēto lietotāju skaits bērnu un jauniešu grupā līdz 18 gadiem ir 201: 33 % no kopējā bibliotēkas lietotāju skaita. Bērnu nodaļā ir pietiekoša grāmatu izvēle, arī preses izdevumi. Komplektējot bērnu grāmatas, tiek domāts par visām vecuma grupām. Lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2019” tika saņemtas 8 grāmatas par kopējo summu 70 EUR, pārējā grāmatu kolekciju iegādāta par budžeta līdzekļiem.

Lai popularizētu bērnu literatūras krājumu, **Vārkavas** novada **Rožkalnu** bibliotēkā veidotas izstādes. Februārī varēja apskatīt izstādi “Dzīve kā pasaka vai pasaka kā dzīve”, kas bija veltīta Margaritas Stārastes 105. dzimšanas dienai. Martā – Vilim Plūdonim “Tik iztraucēts no trača negantā, pār laukiem zaķis aizlīnkā”. Aprīlī bija skatāma izstāde, kas veltīta rakstnieka un dzejnieka Vika dzimšanas dienai “Teic kā var zināt, kad ir vasara? Kad visi, visi ir tik abi, ka gluži vienkārši ir labi”. Maijā Mārai Cielēnai, augustā – Tūvei Jansonei “Muminu ģimenes uzvaras gājiens.” Septembrī varēja ielūkoties rakstnieces Mirdzas Kļavas darbos izstādē “Miktomjēkabs – vai zini kas tas ir?”. Pieskaņojoties gada laiku maiņai vai kādiem nozīmīgiem svētkiem īpaši tika izceltas ar šiem notikumiem saistītās grāmatas. Lieldienās vienuviet bija saliktas grāmatīņas par šiem svētkiem, tāpat Jāņos, rudenī – visas grāmatas, kur minēts rudens. Ziemassvētku gaidīšanas laikā goda vietā bija uzliktas grāmatas par Ziemassvētkiem vai sniegu. Vecāki saviem bērniem bieži vien izvēlējās kādu no izstādēs piedāvātajām grāmatām.

Riebiņu novada **Stabulnieku** bibliotēkā, salīdzinot ar 2018. gadu, summa grāmatu iegādei bērniem un pusaudžiem no pašvaldības budžeta ir palielinājusies par **40 %**. Bibliotekāre turpināja saviem aktīvākajiem lasītājiem piegādāt lasāmvielu, sniedzot SBA pakalpojumu, kas pēdējos divos gados ir kļuvis pieprasīts arī bērnu un pusaudžu vidū. Tas liecina, ka interese par grāmatām un lasīšanu ir. Ar jaunieguvumiem vairāk papildinās sākumskolas vecumam paredzēto grāmatu krājumu, jo šajā lietotāju grupā ir vislielākā lasīšanas aktivitāte. Krājuma popularizēšanai tika organizētas **23** izstādes, veltītas rakstnieku un dzejnieku jubilejām, sabiedrībā aktuāliem notikumiem, kā arī gadalaiku norisēm dabā. Izstādes bijušas tās, kas veicinājušas grāmatu izsniegumu bērniem.

Preiļu novada **Pelēču** pagasta bibliotēkā par budžeta līdzekļiem tika nopirkta 139 grāmatas, tajā skaitā 30 bērniem, jeb **22 %** no kopējā grāmatu skaita. **7** galda spēles par **94** eiro: “Abra- Garā pupa”, “Alias”, “Latvija”, “Ko tu zini par Latviju?”, “Activity Mazuļiem”, “Uno”, “Dzīvniece”.

Riebiņu novada **Kastīres** bibliotēkas lasītāju aktivitāti sekmēja iesaistīšanās lasīšanas veicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija,” vasaras lasīšanas veicināšanas konkursā “Grāmata@vasara.lv”, Nacionālajās skaļās lasīšanas sacensībās. Bibliotēkas vadītāja lielāko uzmanību velta tieši jauniešu auditorijai – sarunām, pasākumiem, bibliotekārajām stundām, pārdomātiem ieteikumiem lasāmvielas izvēlē. “Protams, ka gribētos daudz vairāk jaunu bērnu/jauniešu grāmatu, bet līdzekļi ir ierobežoti un tāpēc tiek izmantots SBA, lai bērni/jaunieši varētu lasīt arī tādas grāmatas, kas nav mūsu bibliotēkā. 2019. gadā tās bija 29 bērnu grāmatas, par summu 203 EUR, kas ir 20 % no jaunieguvumiem,” saka bibliotekāre.

Vārkavas novada **Upmalas** bibliotēkas mazie lasītāji grāmatas pamatā saņem vidusskolas bibliotēkā. Mācību gada beigās jaunās grāmatas SBA kārtā tiek piedāvātas lasīšanai Upmalas bibliotēkā. Bērniem pieeja grāmatu krājumam ir visu gadu. Bibliotēkā tiek iegādāts otrs Bērnu žūrijas grāmatu komplekts un atsevišķi grāmatu eksemplāri bērnu un jauniešu vecuma grupai.

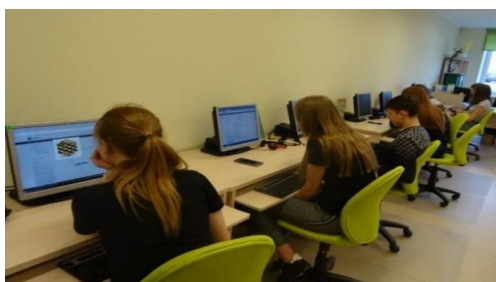
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana

Skolēni labprāt izmanto bibliotēku uzziņu krājumu un interneta resursus, attīsta informācijas meklēšanas prasmes, apgūst datubāzes.

Digitālās nedēļas ietvaros, **Aglonas** novada **CB** organizēti pasākums sākumskolas klasēm „**Izmantosim internetu lietderīgi!**”

Riebiņu novada **Galēnu** bibliotēkā ciemojušies Galēnu pamatskolas pirmsskolas grupiņas “Rūķīši” bērni, lai kopā ar audzinātāju iepazītos ar 2019. gada dzīvnieku, putnu, kukaini un augu. Kopīgi atpazītas putnu balsis, skatītas multfilmas, izmantojot bibliotēkā pieejamos resursus.

Riebiņu novada **CB** īpaši aktīvs uzziņu sniegšanas laiks ir pirms zinātniski pētnieciskajiem darbiem un dažāda veida konkursiem. Pieprasītākās uzziņas: Riebiņu muiža un parks, vecticībnieki Riebiņos, katoļticība, vējdzirnavu vēsture, ārstniecības augi, vēlēšanu sistēma Latvijā, Latgales cimdu raksti, Latvijas putni un dzīvnieki, ēdienu receptes, Gruzija, Latvijas vēsture, kultūraugi, lini un to audzēšana. Eiropas Medijpratības nedēļā 1. klases skolēni iepazīnās ar fragmentu no Solvitas Denisas-Liepnieces grāmatas „**CAPS UN CIET jeb Vilks manipulators**”, kopīgi pārrunāts lasītais teksts. Drošāka interneta dienas ietvaros, 8. klases skolēniem notika konkurss “**Izaicini savas pelēkās šūnas!**” un diskusija par situācijām interneta vidē. Digitālās nedēļas ietvaros, 10. klases skolēni izzināja Latvijas Nacionālās Bibliotēkas veidotās digitālās bibliotēkas kolekcijas piedāvājumu: Ainavu dārgumi, Grāmatas, Dziesmu svētku krātuve, Latvijas vēsturiskie skaņu ieraksti, Periodika un Zudusī Latvija u.c.

Digitāla bibliotēka

Riebiņu novada **Kastīres** bibliotēkā jaunie lasītāji apgūst orientēšanos bibliotēkas krājumā, kā ātrāk atrast vajadzīgās grāmatas. Bibliotekārās stundas ir atraktīvas un interesantas.

Preiļu novada **Pelēču** pagasta bibliotēkā, Digitālās nedēļas 2019 ietvaros, 2 pasākumi bērniem un jauniešiem “**Veidoju prezentāciju**” un pasākums–spēle Pelēču pamatskolas 8. klasei “**Ceļojums datu bāzēs**”. Visi bērni, kas apmeklēja bibliotēku, tika aicināti nobalsot par gada monētu.

Jaunāko klašu skolēni bibliotekārajās stundās apmeklē **Vārkavas** novada **Upmalas** bibliotēku, bet vecāko klašu skolēniem, kopā ar vidusskolas bibliotekāri, tiek organizēti pasākumi par droša interneta lietošanu, par datu bāzēm, kas pieejamas bibliotēkā. Vispasaules

drošāka interneta dienas pasākums veidots sadarbībā ar Vārkavas novada jauniešu lietu speciālisti.

Pasākumi dažādām vecuma grupām

Pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem

Riebiņu novada **CB** krājuma popularizēšanai gada garumā Bērnu literatūras nodaļā bija skatāmas izstādes no cikla “**Varavīksnes ceļš**” un “**Pasaules rakstnieki bērniem**”, kā arī tematiskās, literārās un radošo darbu izstādes. Bibliotēkas mazajiem apmeklētājiem tika organizētas literārās stundas “Pikucīšu piedzīvojumi sauc” un “Vecāku piedzīvojumi kūrortā”, tematiskā pēcpusdiena “Pasaku māmuļa Margarita Stāraste”. Septembrī prezentēta Bērnu žūrijas grāmatu kolekcija. Gatavojoties Ziemassvētkiem, darboties sāka radošā darbnīca “Ziemassvētku prieks”. Literārajā stundā 3. klases skolēni rakstīja īsus stāstiņus un zīmēja sapņu mājas, bet 2. klases bērni iepazīna Māras Jakubovskas grāmatu “Rufis atrod mājas” un “Rufis dodas dzīvē!” fragmentus un izpaudās radoši, zīmējot savu mājas mīluli – sunīti.

Vārkavas novada **Rožkalnu** bibliotēkas vadītāja sadarbojas ar pirmskolas iestādes “**Sprīdītis**” bērniem. Aprīlī un maijā darbojās radošā darbnīca, tika gatavoti dekori Lieldienām, aplikācijas tehnikā izgatavotās dāvanas pasniegtas māmiņām.

Rožkalnos

Pelēcos

Pelēcos

Spēļu dienas bibliotēkā **Preiļu** novada **Saunas** un Pelēču pagasta **Pelēču**, **Ārdavas** bibliotēkā organizētas skolēnu brīvlaikos, arī vasarā.

Vārkavas pagasta bibliotēkas vadītāja praktizē skaļo lasīšanu pirmskolas vecuma bērniem katru nedēļu, iesaistot šajā procesā vecākus. Grāmatas tiek pārlasītas vēl vienu reizi, bet mājas apstākļos.

Aglonas novada **CB** darbinieku organizēto Pepijas dzimšanas dienas ballīti apmeklēja jaunāko klašu skolēni.

Pasākumi pusaudžiem, jauniešiem.

Jauno novadpētnieku vasaras skola **Riebiņu** novada **CB** darbojas jau vairākus gadus. Aizvadītās vasaras aktivitātes saistās ar Riebiņu etnogrāfisko ansambli “Jumaleņa”, Pieniņu baznīcu un novada goda pilsoni Martu Binduku. Jaunieši tikās ar etnogrāfiskā ansambļa

“Jumaleņa” ilggadējo dalībnieci Elizabeti Belousovu, uzzināja par kolektīva radošo darbību, pirmsākumiem. Tika izdziedātas skanīgas dziesmas no ansambļa daudzveidīgā repertuāra. Apmeklējot Pieniņu baznīcu, notika tikšanās ar prāvestu Aigaru Bernānu, apskatīta pati baznīca. Noslēdzot vasaras skolas 2019. gada sezonu, decembra vidū bibliotēkā viesojās īpašs cilvēks, Riebiņu novada “Goda pilsone 2019”, “Latvijas Iepnoms 2016” balvas ieguvēja un Roberta Mūka muzeja vadītāja Marta Binduka. Aizraujošais stāstījums par Galēniem un muzeja dzīvi jauniešos raisījis neviltotu interesi.

Pasākums “**Starp mums, meitenēm, runājot**” Kastūres bibliotēkā aicināja uz atklātu sarunu jaunietes. Tikšanās ar dūlu Anitu Baltkārkli izvērtās necerēti pozitīva.

Riebiņu novada **Rušonas** bibliotēkā pasākums “Pirmatnējo baiļu varā” domāts vidēja skolas vecuma bērniem. Helovīns vienmēr ir bijis aktuāls bibliotēkā, kad tiek lasīti šausmu stāsti un bērni ir ietērpušies maskās. Šoreiz lasīti pamācoši Viktorijas laika spoku stāsti. Bibliotēkā ir plaša spoku stāstu kolekcija. Kopā ar Rušonas sabiedrisko centru organizēts filmas “Dvēseļu putenis” demonstrējums kultūras namā. Šis Latvijas jubilejas gada pasākums pulcināja ļoti daudz cilvēku, tajā skaitā arī jauniešus.

Aglonas novada **CB** organizēts netradicionāls pasākums jauniešiem “**No pasta vēstures**”, atzīmējot Pasta dienu. Tikšanās ar Elizabeti Gražuli-Viļumu, kas savākusi daudz vēsturisku materiālu par pasta attīstību Latvijā un Aglonā. Senas pastkartes, markas, preses izdevumus, vēstules un citus materiālus varēja apskatīt izstādē “No pasta vēstures Aglonā”.

Izstāde “No pasta vēstures Aglonā”

Tikšanās ar Birutu Čaunāni, grāmatas “Mazi stāstiņi par domu un omu” autori, pulcējās vidējā skolas vecuma bērnus.

Vārkavas novada **Upmalas** bibliotēkas vadītāja, sadarbībā ar vidusskolas bibliotekāri, katru gadu organizē literārus pasākumus bērniem un jauniešiem, atzīmējot rakstnieku jubilejas, dzimšanas dienas. 2019. gadā – Margaritai Stārastei, Vilim Plūdonim, Mārai Cielēnai, Leonam Briedim. Lasot literārus tekstus un veicot dažādus uzdevumus, bērni tuvāk iepazīst rakstnieku daiļradi. Ja komponisti sarakstījuši dziesmas ar dzejnieku – jubilāru tekstu, pasākumu laikā izmantots muzikālais materiāls.

7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Riebiņu novada Centrālajā bibliotēkā

Novada centrālajā bibliotēkā aizvadītajā gadā organizēti **60** pasākumi bērniem un jauniešiem, **46** izstādes.

Ar pasākumiem un izstādēm var iepazīties sociālo tīklu vietnēs: <https://www.facebook.com/riebinubiblioteka/>; <https://www.draugiem.lv/riebinubiblioteka/>.

Veiksmīgākie no tiem:

- Tikšanās ar rakstniekiem Aivaru Kļavi, Māru Jakubovsku, kura bērniem par prieku līdzī bija atvedusi grāmatu varoni – suņuku Rufi. Pasākums notika VKKF projekta “Latviešu bērnu grāmatu autoru tikšanās ar lasītājiem “Pastāsti man visu to, kas ir tavā sirsniņā” ietvaros, sadarbībā ar Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļu.
- “Vasaras grāmatu karuselis”. Uzsākts vasaras skolēnu brīvlaika aktivitāšu cikls, kuru vieno kopīga ideja – interesanti pavadīt laiku, iegūt jaunus draugus, iepazīt bibliotēku un grāmatas. Vasaras garumā spēlētas spēles, pārbaudītas zināšanas viktorīnās, zīmēts, griezts, līmēts un darītas citas aizraujošas lietas.
- Lasīšanas veicināšanas konkurss “Grāmata@vasara.lv”. Sākoties skolēnu vasaras brīvlaikam, visas Riebiņu novada bibliotēkas tiek aicinātas iesaistīties konkursā. Šoreiz atsaucās Riebiņu novada Stabulnieku un Rušonas bibliotēkas lasītāji. Konkursa dalībniekiem vasaras garumā vajadzēja izlasīt ne mazāk kā 10 grāmatas, uzrakstīt 2-3 atsauksmes par savām mīļākajām grāmatām un iesūtīt jautras vasaras fotogrāfijas. Konkursā iesaistījās 29 bērni.
- Kā veiksmīgu pasākumu bibliotekāre min Skaļās lasīšanas finālu Riebiņu novada bērniem, kurā piedalījās Riebiņu vidusskolas, Dravnieku, Galēnu, Rušonas un Sīļukalna pamatskolas skolēni.
- IV Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”: “Kur sauļeite pyrmuok lac”. Japāņu papīra locīšanas meistarklase kopā ar Allu Solovjovu.
- IV Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”. Stāstu rīts bērniem ar Ingunu Radziņu un Vilhelmīni Jakimovu.

Stāstu rīts Riebiņu novada CB

Origami meistarklase

Riebiņu novada Kastīres bibliotēkā

Bibliotēkā ir izveidojusies ļoti laba, jauna tradīcija, tikties katru sestdienu bibliotēkā. Bērni paši savlaicīgi izvēlas katras sestdienas pasākuma vadītāju. Un tad viss ir vadītāja ziņā: grāmatas izvēle, mīklas, rotaļas, konkursi. Bērniem tas ir kas jauns un patīk. Viņi skaita punktus, par pareizām atbildēm izdala pašu zīmētus vai pagatavotus žetonus. Bērni, kā izrādās, ir ļoti atbildīgi. Jau laicīgi mājās runā par to, ka viņi vadīs pasākumu. Ģimene iesaistās, vecāki atbalsta, lai pasākums būtu interesants. Sacensību gars veidojas ne tikai bērnu vidū, bet arī starp vecākiem. Sestdienās kopā ar skolēniem nāk jaunākie bērni, kas bibliotēku līdz šim nebija apmeklējuši.

Riebiņu novada Rušonas bibliotēkā

Lai piesaistītu apmeklētājus bibliotēkai, iegūtu vietu pasākumu organizēšanai, Rušonā tapis projekts “**Droša vide bērniem**” un labiekārtots laukums bibliotēkas pagalmā. Atklāšanas pasākumā ar nosaukumu “**Spēļu un atrakciju pasaule**” pagasta bērni izbaudīja plašu spēļu programmu, darbojās radošajās darbnīcās, dzīvoja līdzīgi bērnu deju grupas “Karameles”

priekšnesumiem. Kultūras namā, kopā ar vecākiem, varēja noskatīties multiplikācijas filmu “Lote un pazudušie pūķi”.

Latvijas lepnums Anna Verze ar saviem audzubērniem bija aicināta uz pasākumu, tikšanos ar Birutu Čaunāni, grāmatas bērniem “**Mazi stāstiņi par domu un omu**” autori.

Riebiņu novada Galēnu bibliotēkā

Interesanti notikumi Ziemeļvalstu literatūras nedēļas laikā risinājušies Galēnu bibliotēkā. Pepijas dzimšanas dienas un Sofijas filozofu ballītē piedalījušies Galēnu pamatskolas 4.–7. klašu audzēkņi.

Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēkā

2019. gadā tās bija dažādas tematiskās izstādes un konkursi lasīšanas veicināšanai. Secināts, ka bērni un pusaudži labprāt piedalās grāmatu lasīšanas sacensībās, kur ir mazāk noteikumu, tie ir vienkārši uztverami un saprotami, ar izvēles iespējām pašam lasītājam. Iesaistās arī bērnu un pusaudžu vecāki, izrādot interesi un tādējādi motivējot savas atvases lasīt grāmatas.

Vārkavas novada Vārkavas pagasta bibliotēkā

Veiksmīgākais pasākums pirmsskolas bērniem: leļļu teātra izrāde “**Zaķis un lapsa**”, kurai par pamatu ņemta tāda paša nosaukuma latviešu tautas pasaka.

Vārkavas novada Rožkalnu bibliotēkā

Ziemeļvalstu literatūras nedēļā pie bērniem pagasta bibliotēkā ciemojas Pepija Garzeķe. Bērni bija sagatavojuši apsveikuma dziesmu un dāvanas Pepijai. Fragmenta lasīšanas laikā tika izspēlēta spēle – dāvināšanas aplis. Bērni bija skaisti iesaiņojuši dāvanas un izgatavojuši ielūgumus. Neiztika arī bez animācijas filmu skatīšanās.

Vārkavas novada Upmalas bibliotēkā

Projekts „**Mūsu mazā bibliotēka**” veiksmīgi iemiesojies pagasta bibliotēkas un Vārkavas vidusskolas bibliotēkas ikdienā. Lasītprasmi uzlaboja un dažādas bērnu grāmatas iepazīna pirmsskolas audzēkņi un 2. klases skolēni, kam vakaros nelasa priekšā grāmatas. Katru pirmdienu notiek nodarbības ar 2. klases skolēniem, trešdienās ar pirmsskolas vecākās grupas audzēkņiem, bet piektdienās uz bibliotēku nāk pirmsskolas jaunākas grupas audzēkņi. Grāmatas izvēlētas pēc bibliotekāra ieskatiem – krāšņas, krāsainas un interesantas saturā.

Aglonas novada centrālajā bibliotēkā

Novada centrālajā bibliotēkā organizēti 28 pasākumi un 18 izstādes bērniem, jauniešiem. Veiksmīgākie pasākumi:

- pasākumu cikls “**Vakarēšana bibliotēkā**”, kas aicināja uz puzuru un masku darbnīcas nodarbībām gada nogalē;
- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi bērniem, kā Pepijas dzimšanas dienas svinības;
- tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, kā ceļotāju Aināru Kadišu, kas saista tieši jauniešu auditoriju.

“Mūsu mazā bibliotēka” Vārkavā

Masku darbnīca Aglonas novada CB

Aglonas novada Kastuļinas pagasta bibliotēkā daudzkārt apmeklēta zīmējumu izstāde “Tatjanas Bogdanovičas fantastiskā pasaule”; **Aglonas novada Šķeltovas pagasta** bibliotēkā bērniem organizēta meistarklase, lai viņi iepazītu Latgales kulināro mantojumu.

Preiļu novada Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēkā aktīvākie bērni un jaunieši bibliotēku apmeklē tieši vasaras brīvlaikā.

Pasākums “Ceļojumu piezīmes” Ārdavā

Pasākuma “**Ceļojumu piezīmes**” viesis biologs, ornitologs un novadnieks Kristaps Sokolovskis. Tikšanās bijusi ļoti interesanta un izzinoša. Bērni no Ārdavas un Pelēciem ar lielu interesi piedalījušies tīklu izlikšanas un putnu ķeršanas procesā parkā, noķerto putnu apskatē un gredzenošanā, klausījušies ciemiņa stāstus par ceļojumiem uz Sibīriju un Etiopijas džungļiem.

7.6. Bibliotēku sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Preiļu reģiona izglītības iestāžu pedagogi, skolu bibliotēku darbinieki, pirmsskolas bērnu iestāžu vadītāji ir lielākie publisko bibliotēku atbalstītāji darbā ar bērniem. Katrā no pagastu bibliotēkām ir savs atbalstītāju kodols, kas palīdz organizēt pasākumus. Tās ir jaunās ģimenes, kultūras namu vadītāji, muzeju darbinieki, kolēģi no kaimiņu pagastu bibliotēkām. Atbalsts saņemts arī no pašvaldībām.

Preiļu novadā **Pelēču** pagasta un **Saunas** pagasta bibliotēku darbinieces apmainās iecerēm, dalās pieredzē un atbalsta viena otru lielāku pasākumu organizācijā, piemēram, Dzejas

dienās. Kopā ar Pelēču pamatskolas un Salas pamatskolas skolotājiem, organizētas skaļās lasīšanas sacensības, atlasot dalībniekus Preiļu reģiona finālam.

Aglonas novada **CB** sadarbības partneri – Aglonas pirmsskolas izglītības iestāde, Aglonas vidusskola, bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centrs “Strops”, Kastuļinas, Grāveru, Šķeltovas pagasta bibliotēka, pašvaldība. Kopā ar Aglonas vidusskolas bibliotekāri, klašu audzinātājiem un novada bibliotēku darbiniekiem rīkoti kopīgi pasākumi.

Riebiņu novada **CB** un 9 novada pagastu bibliotēkas katru gadu piedalās Riebiņu novada svētkos, apmeklēj lasīšanas veicināšanas pasākumus novada centrālajā bibliotēkā. **Stabulnieku** pagasta bibliotekāri un kultūras nama darbinieki veidojuši interesantas aktivitātes, piedāvājot arī telpas lielākiem pasākumiem. **Rušonas** un **Kastīres** bibliotēku vadītājas sadarbojas ar mikrorajonos dzīvojošām ģimenēm, arī audžuģimenēm. **Galēnu** pagastā gan pamatskola, gan Mūka muzejs, gan kultūras nams, gan bibliotēka ir kopīgā sadarbības tīklā. **Riebiņu** novada centrālā bibliotēka sadarbojas ar Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāju un darbiniekiem.

Vārkavas novada **Upmalas** publiskās bibliotēkas darbiniece un Vārkavas vidusskolas bibliotēkas vadītāja rāda sadarbības piemēru visiem pārējiem, apmainoties krājumiem, organizējot kopīgus pasākumus visām skolēnu vecuma grupām, piedaloties kopīgos projektos un izbraukumos darba pieredzes apmaiņai. Viņas atbalsta Vārkavas pagasta novadpētniecības muzejs un Vārkavas novada domes vadība.

7.7.Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Problēmas bibliotēku darbā bērniem un jauniešiem:

- darba rādītāju samazināšanās;
- pamatskolu slēgšana;
- datoratkarība;
- tehniskais nodrošinājums pagastu bibliotēkās;
- pasākumu organizēšana bibliotēkās ārpus mācību laika;
- ārpuskolas aktivitātes citās vietās un bibliotēkā.

Iespējamie problēmu risināšanas ceļi:

- uzlabot individuālo darbu ar apmeklētājiem;
- pārņemt citu bibliotēku pieredzi izstāžu, pasākumu organizēšanā;
- organizēt pasākumus ārpus bibliotēku telpām – skolās, sabiedriskajos centros, kultūras namos;
- konferencēs,ursos, semināru nodarbībās, darba pieredzes braucienos iegūtās zināšanas pielietot praktiskajā darbā;
- uzlabot sadarbību ar skolām, pirmsskolas iestādēm, kur tādas ir;
- izmantot skolu brīvlaikus visa veida bibliotēkas aktivitātēm;
- mainīt bibliotēku darba laikus, veicinot pakalpojumu pieejamību laukos.

8. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Galvenie darba virzieni novadpētniecības darbā aizvadītajā gadā:

- piedalīšanās projektu konkursos savā pašvaldībā;
- sadarbības veidošana ar dzimtu pētniekiem, novadpētniecības muzeju darbiniekiem;
- dalība Preiļu stāstnieku festivālā;
- jauniešu iesaistīšana novada izpētē.

Riebiņu novada **Stabulnieku** bibliotēkā, mazo grantu projektu konkursa “Iedzīvotāji veido savu vidi” ietvaros, realizēts projekts, kura rezultātā iznākusi grāmata bērniem “**Neparastie mājinieki**” un gūts atbalsts vietējo ģimeņu godināšanai pasākumu ciklā “Ar saknēm ieaudzis šajā zemē”. **Riebiņu** novada **CB** turpinās darbs ar jauniešiem novada izpētē, organizējot vasaras ekspedīcijas, runājot ar cilvēkiem un papildinot novadpētniecības krājumu. **Galēnu** bibliotēkas vadītāja arī aizvadītajā gadā iesaistījās Galēnu kultūrvēstures biedrības aktivitātēs – skolēnu jaunrades konkursa, kas veltīts Robertam Mūkam, darbu izvērtēšanā. **Rušonas** bibliotēkā ciemojies Latgales fotogrāfu biedrības vadītājs Igors Pličs un iesaistījās bibliotekāru enciklopēdijas veidošanā par Latgales fotogrāfiem.

Preiļu novada Aizkalnes bibliotēkas vadītāja stāstnieku festivālā pārstāvēja savu novadu, ir sadarbojusies ar LLU studentu pētījumu nedēļā. Bibliotekāres savākie materiāli papildina pasākumus citās bibliotēkās, ir noderīgi dzimtu un kultūrvēstures pētniekiem. **Pelēču** pagasta **Ārdavas** bibliotēkas vadītāja uzrunājusi novadnieku biologu, ornitologu Kristapu Sokolovski, notikusi pirmā tikšanās ar praktisku darbošanos dabā.

Aglonas novada Centrālajā bibliotēkā noticis sirsniņš Aglonas bazilikas priestera Pētera Onckuļa simtgades piemiņas pasākums. Ciematā sāk veidoties Aglonas pasta muzejs, pateicoties entuziastei Elizabetei Gražulei-Viļumai. Bibliotēkā bija skatāma izstāde “No pasta vēstures Aglonā” un notikusi tikšanās ar jauniešiem.

Vārkavas novads ir bagāts ar novadpētniecības muzejiem: skolas muzejs Vārkavas vidusskolā, Rožkalnu un Vanagu bijušo skolu muzeji, Jāņa Vaivoda privātais muzejs. Vārkavas novadpētniecības muzejs no 2016. gada atrodas vienā ēkā ar Vārkavas pagasta bibliotēku. Sadarbība ir veidojusies ļoti veiksmīga. Apvienojot muzeja un bibliotēku resursus, top mākslas, fotogrāfiju, amatnieku darinājumu izstādes, organizēti pasākumi.

8.2. Novadpētniecības krājums

Bibliotēkās pieejami un līdzīgi ņemami Preiļu reģiona novadu preses izdevumi “Preiļu Novada Vēstis”, “Aglonas Novada Vēstis”, “Riebiņu Novada Ziņas” un “Ozolupe” Vārkavas novadā.

Pagastu bibliotēku krājumos glabājas dokumenti, novadu kartes, fotogrāfijas, atmiņu stāsti, daiļliteratūra un publikācijas par novadu vēsturi, ģeogrāfiju, kultūrvēsturiskajiem objektiem, amatniecību, darba un sadzīves tradīcijām. Bibliotēkās glabājas skolēnu projektu darbi par vēsturiskajiem objektiem, novadnieku dāvinājumi. Tiek dokumentēta pagastu un bibliotēku vēsture. Pagastu bibliotēkās novadpētniecības materiāli atdalīti no pārējā krājuma, veidojot novadpētniecības stūrīšus, pielietojot speciālu apzīmējumu. Krājumu papildināšanai tiek izmantoti interneta resursi un datu bāzes: *periodika.lv*; *raduraksti.lv*; *news.lv*; *letonika.lv*.

Novadpētniecības krājuma lielums bibliotēkās ir ļoti dažāds. Tas atkarīgs no bibliotekāra regulāra darba vairāku gadu garumā, intereses par šo darba jomu, kā arī no pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma. Audiovizuālā krājuma papildināšanai un resursu saglabāšanai nepieciešams atbilstošs aprīkojums, kas ir tikai dažās bibliotēkās.

Aglonas novada pagastu bibliotēkās skatāmi vietējo cilvēku sadzīves priekšmeti, pat kolekcijas atsevišķi iekārtotā telpā, kā tas ir Aglonas novada **Kastuļinas** pagasta bibliotēkā. **Preiļu** novada **Aizkalnes** bibliotēkā izveidots pastāvīgs novadpētniecības materiālu stends “**Piemums, Aizkalnē**”.

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Aglonas novada **CB** rīkots piemiņas pasākums priesterim Pēterim Onckulim viņa simtgadē. Aglonieši un priesteri radi dalījās atmiņās, uzsverot viņa vienkāršību un humora izjūtu. Elizabete Gražule-Viļuma iepazīstinājusi vidusskolas 10. klases audzēkņus ar pasta vēsturi un ideju atklāt Aglonā pasta muzeju. Novada svētku laikā bibliotēkas apmeklētājiem piedāvāts novadpētniecības konkurss par Aglonas vēsturi.

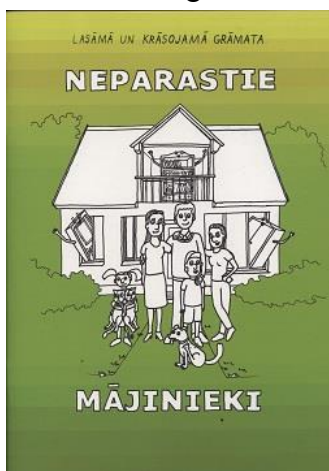

Pasākums "Priesterim Pēterim Onckulim- 100"

Preiļu novada **Aizkalnes** bibliotēkas vadītājas lielākie uzaicinājumi saistījās ar dalību lielākos pasākumos: Latgales stāstnieku festivālā Preiļos un Latvijas Lauksaimniecības universitātes studentu pētījumu nedēļā “**Ko darīt ar vietu?**” Aizkalnē. Iedzīvotāji ar prieku iesaistījās Bibliotēku nedēļas iniciatīvā – apkopot pavārdus (iesaukas) un apvidvārdus Aizkalnes pusē. Pavārdu došanas tradīcijas Aizkalnes pusē īpaši uzplaukušas kolhozu laikos un tapusi kolekcija ar pusotra simta vārdus. Bibliotēkas sagatavotie fotogrāfiju albumi par Raiņa kolhoza darbību tika izmantoti Preiļu Galvenās bibliotēkas rīkotajā pasākumā “Ar smaidu par kolhozu laikiem”. Vairākkārt nācies palīdzēt radurakstu pētniekiem, kuri uzmeklē bibliotēku. Piemēram, Grinfeldu dzimtas piederīgie Latvijā un Kanādā ir beidzot atjaunojuši dzimtas saites, pateicoties bibliotēku sadarbībai vēsturiskajā Jasmuižas pagastā, kur bibliotekāres patur prātā katru cilvēku tuvākajā apkaimē.

Preiļu novada **Saunas** pagasta bibliotēka kopā ar lasītājiem svinēja savu dzimšanas dienu un atskatījās uz bibliotēkas vēsturi 50 gadu garumā.

2019. gadā bibliotekāru seminārā Preiļu GB ar lekciju “Dzimtas sakņu izzināšana

bibliotēkā” uzstājās biedrības “Spēkavots” dibinātāja Linda Lielvārde. Tikšanās iespaidā **Riebiņu** novada **Stabulnieku** bibliotēkas vadītājai aizsākās sarakste ar Jāzepu Ošu no Jelgavas novada, kurš nodarbojas ar dzimtas ciltskoka un Polkorines (apdzīvota vieta pagastā) vēstures izpēti. Par Anusānu dzimtas izpēti ieinteresējās arī vidzemniece Aiga Kuzma, dzimusi Anusāne. Tāpēc var teikt, ka bibliotēka, būdama kā kopsaucējs, dod savu artavu novadpētniecības jomā. Kā vērtīgu novadpētniecības plaukta jaunieguvumu var minēt konkursa ietvaros tapušo lasāmo un krāsojamo grāmatu bērniem “**Neparastie mājinieki**” ar Dravnieku pamatskolas absolventa Dagma Stikāna ilustrācijām un bibliotekāres Anitas Betleres dzejoļiem. Grāmata iznākusi ar Riebiņu novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Riebiņu novada **CB** novadpētniecības krājumu papildināja piecas tematiskās materiālu mapes: “Etnogrāfiskais ansamblis “Jumaleņa” festivālā “Baltica””, “Jauniešu deju kopa “Strūga””, “Līdumu pamatskola”, “Silajāņu aptieka Nr. 69”. Bibliotēkas vēsture papildināta ar jaunu mapi “Izstāžu/pasākumu afišas”, iedvesmojoties no pieredzes brauciena vasarā uz Valkas novada centrālo bibliotēku.

Riebiņu novada **Rušonas** bibliotēkā nākuši klāt materiāli par Rušonas vēsturiskajām vietām, par novadpētnieku Martinu Grigoroviču, kaislīgu novadpētnieku Latgalē 20., 30. gados, tūrisma maršrutu organizētāju. Materiāli iegūti pētīt datu bāzi www.periodika.lv.

Riebiņu novada **Galēnu** bibliotēkas novadpētniecības materiālu krājumu papildināja Ievas Pīgoznes grāmata “**Latviešu apģērbs**”, kurā ir ievietots Vidsmuižas vīriešu un sievu tautastērpa apraksts un attēli. Bibliotēkas īpašumā nonāca Roberta Mūka muzeja vadītājas Martas Bindukas ceļvedis “**Soli pa solim Roberta Mūka filozofijas takā**”, kurā atrodamas Galēnu parkā izvietoto skulptūru fotogrāfijas un dažādi uzdevumi.

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Riebiņu un **Aglonas** novada **CB** vairāku gadu garumā veiksmīgi sadarbojas ar Preiļu Galveno bibliotēku un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja kolektīvu, iedzīvotājiem, lai papildinātu krājumus, veiksmīgi organizētu pasākumus, godinot novadniekus.

Preiļu novada **Aizkalnes** bibliotēkai organizētas vairākas izstādes sadarbībā ar Vārkavas novadpētniecības muzeju, kā “Ārijas Putānes un Kristīnes Plotes gleznas”, “Pastkastes stāsts.”

Riebiņu novada **Kastīres** bibliotēkas vadītājai izveidojusies laba sadarbība ar vairākiem cilvēkiem, kuri ir 50.–60. gadu notikumu dzīvie aculiecinieki. Galvenie sadarbības partneri **Riebiņu** novada **Rušonas** bibliotekārei ir iedzīvotāji. Viņi piedalās bibliotēkas rīkotajos pasākumos, tos dažādā veidā atbalsta.

Riebiņu novada **Galēnu** bibliotēkas sadarbības partneris – Galēnu kultūrvēstures biedrība, bibliotekārei piedaloties jaunrades konkursa iesūtīto darbu vērtēšanā.

Vārkavas novadā muzeja darbinieku un bibliotekāru kopdarbībā rīkotas izstādes un pasākumi Vārkavas novada domes telpās.

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

Latgales fotogrāfu biedrības vadītājs Igors Pličs iesaistījis Preiļu reģiona pagastu bibliotēku darbiniekus savas apjomīgās enciklopēdijas par Latgales fotogrāfiem veidošanā.

Riebiņu novada CB, sadarbībā ar Riebiņu Sv. Pētera un Pāvila Romas katoļu baznīcas priesteri, domājot par cilvēka garīgo dzīvi, attiecībām ģimenē un sabiedrībā, notikusi lekcija “Piecas mīlestības valodas”, ko lasīja klostera māsa Marija Gude. Tā ir jauna sadarbības forma bibliotēkas vēsturē.

Lekcija “Piecas mīlestības valodas”

8.6. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Bibliotēku krājumi aizvadītajā gadā ir papildinājušies ar interesantiem materiāliem un grāmatām. Ir realizēti projekti, lai godinātu pagastu cilvēkus, uzslavētu viņu piensumu vietējai kopienai. Moderna lieta šobrīd ir dzimtu pētniecība un bibliotēkas visādos veidos to atbalsta. Bibliotekāra kā starpnieka loma aug, jo viņš pārzina interneta resursus un ir pietiekami zinošs datu bāzēs.

“Lielāki pasākumi novadpētniecībā bibliotēkās prasa finanšu un materiālos līdzekļus. Arhīvu apmeklējumi, izziņu pieprasīšana nav bez maksas. Tādu līdzekļu bibliotēkas budžetā nav.” (Aglonas novada CB.)

“Novadpētniecības darbā vislielākā problēma ir tā, ka tas prasa ļoti lielus laika resursus, līdz ar to bibliotekāra brīvā laika ieguldījumu. Tāpēc ne vienmēr var izdarīt iecerēto, bet iegūtais rezultāts ir salīdzinoši neliels.” (Vārkavas novada Upmalas bibliotēka.)

“Bibliotēkas sakrātajos materiālos un izveidotajās mapītēs sabiedrība labprāt ieskatās, bet reizēm neizprot no kā tas viss rodas. Ir jātiekas ar cilvēkiem, jāaizbrauc pie viņiem uz mājām, bet kāpēc bibliotēka slēgta?” (Riebiņu novada Kastīres bibliotēka.)

9. PROJEKTIZSTRĀDE

9.1. Projektu apkopojums

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējums EUR	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
"Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija"	VKKF	549	Krājums papildināts ar interesantām grāmatām, bibliotēkās palielinās lasītāju skaits, uzlabojas krājuma kvalitāte.	Atbalstīts
"Droša vide bērniem"	Riebiņu novada domes mazo grantu projektu konkursā "Iedzīvotāji veido savu vidi"	487	Sakopta apkārtējā vide, pasākumu vieta un rotaļu laukums bērniem.	Atbalstīts
"Neparastie mājiņieki"	Riebiņu novada domes mazo grantu projektu konkurss "Iedzīvotāji veido savu vidi"	700	Lasāma un krāsojama grāmata bērniem.	Atbalstīts

9.2. Projektu apraksti

Lasīšanas veicināšanas projekts „**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**”. 2019. gadā projektā darbojās 12 Preiļu reģiona pagastu bibliotēkas. Publisko bibliotēku un Vārkavas vidusskolas bibliotēkas lasītāji – bērni, jaunieši un vecāki.

Aglonas, Riebiņu novada CB, Vārkavas novada Upmalas bibliotēka grāmatu kopu iegādājas tikai par budžeta līdzekļiem, nesaņemot atbalstu. Daļējs atbalsts iegūts Riebiņu novada Kastīres, Galēnu, Silajāņu, Sīļukalna bibliotēkai; Aglonas novada Grāveru un Kastuļinas bibliotēkai; Preiļu novada Pelēču pagasta, Saunas pagasta Smelteru bibliotēkai.

Riebiņu novada **CB** projektā veiksmīgi darbojas vairāk nekā 17 gadus. Šogad lasīšanas un vērtēšanas maratonā iesaistījās pirmsskolas grupiņa un 1.–4. klašu kolektīvi, kas popularizē skaļo lasīšanu. Grāmatas ar lielu interesi lasa un savu viedokli pauž arī vecāki, par ko ir patiess prieks. Kopumā interesi par dalību programmā izrādījuši 80 lasīšanas eksperti. Lielajos lasīšanas svētkos Rīgā, pateicība aktīvākajām bibliotēkām, kuru vidū arī Riebiņu novada centrālā bibliotēka.

Projekts veicina bērnu, jauniešu aktivitāti bibliotēkās, vecāku iesaisti lasīšanas gaitā. Maratona noslēgumā notiek pasākumi žūrijas ekspertiem novados, labākajiem sarūpēts

brauciens uz Lielajiem lasīšanas svētkiem Rīgā, bet kopīgā ekskursija ir kā jauks noslēgums ar domu par tikšanos jaunajā mācību un lasīšanas gadā.

Riebiņu novada **Rušonas** pagasta bibliotēkas un sabiedriskā centra iesniegtais projekts “**Droša vide bērniem**” tika atbalstīts. Projekta mērķis bija izveidot atpūtas vietu ģimenēm ar bērniem, sakopt teritoriju pie bibliotēkas, iesaistīt aktivitātēs jauno paaudzi.

“Droša vide bērniem”

Riebiņu novada **Stabulnieku** bibliotēkas darbinieces Riebiņu novada domes mazo grantu projektu konkursam “Iedzīvotāji veido savu vidi” iesniedza projektu bērnu grāmatai ar nosaukumu “**Neparastie mājinieki**”. Dzejas autore ir pati bibliotēkas vadītāja Anita Betlere, bet ilustrācijas zīmējis Dagnis Stikāns, pamatskolas absolvents un Daugavpils Dizaina vidusskolas audzēknis.

Pārskata periodā **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēka un **Vārkavas** novada **Upmalas, Vārkavas vidusskolas** bibliotekāre turpināja darbu lasīšanas veicināšanas projektā “**Mūsu mazā bibliotēka**” bērniem. Projekts ilga līdz 2019. gada maijam. Piemēram, tajā iesaistījās Pelēču pamatskolas 1. un 2. klases skolēni, kā arī pirmsskolas grupiņas bērni. Par pašvaldības līdzekļiem tika iegādātas 6 bērnu grāmatas un balviņas mazajiem lasītājiem, par projekta finansējumu 12 darba burtnīcas bērniem.

9.3. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Pārskata periodā bibliotekāri turpinājuši strādāt darba grupās citos projektos. Arī 2019. gadā **Riebiņu** novada **Stabulnieku** bibliotēka atsaucās uz vietējā kultūras nama aicinājumu Riebiņu novadā izsludinātajam konkursam iesniegt projektu ar nosaukumu “**Ar saknēm ieaudzis šajā zemē**”. Stabulnieku kultūras nams turpina tradīciju Ģimeņu dienā godināt sava pagasta ģimenes. Projekts tika atbalstīts, godinātas tās jaunās ģimenes, kuras dzīvo, saimnieko un audzina bērnus savu senču iekoptajās dzimtas mājās. Projekta ietvaros sarūpētas jaukas dāvanas – augļu kociņi tēviem un rožu stādi mātēm.

Atbalstīts Riebiņu novada domes projekts “**Veselības veicināšanas un slimības profilakses pakalpojumu uzlabošanas pasākumi Riebiņu novadā**”, **Riebiņu** novada **Kastīres, Stabulnieku, Galēnu** un **Riebiņu** novada **CB**.

Konkursa “**Nacionālā Skalās lasīšanas sacensība**” dalībnieki ir **Preiļu** reģiona skolu un novadu pagastu bibliotēku vadītāji.

10.PUBLICITĀTE

10.1 Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Uzmanība tiek veltīta pagastu iedzīvotājiem, informējot viņus par bibliotēkām, jauniem pakalpojumiem un pasākumiem. Daudzās bibliotēkās apmeklētājiem sagatavoti informatīvie bukleti. Jaunie lietotāji dāvanā saņem specializētas grāmatzīmes, kas satur svarīgāko informāciju par bibliotēku. Veidoti ielūgumi un informatīvas lapaņas, kā arī izvietotas afišas novadu teritorijās un uz bibliotēku informatīvajiem stendiem, lai aicinātu iedzīvotājus uz izstādēm, pasākumiem.

Novadu interneta vietnēs *aglona.lv*; *preili.lv*; *riebini.lv*; *varkava.lv* tiek ievietota informācija par gaidāmajiem notikumiem, skatāmas fotogrāfijas no pasākumiem.

Aktuāla informācija par lasīšanas veicināšanas projektiem, jaunāko grāmatu saraksti ar anotācijām tiek atspoguļoti, piemēram, Vārkavas novada domes izdevumā **”Ozolupe”**.

Aglonas novada domes informatīvajā izdevumā **„Aglonas Novada Vēstis”** un novada interneta vietnē lasāmas Aglonas novada bibliotēku aktivitātes un aicinājums uz pasākumiem.

”Riebiņu Novada Ziņas” un novada mājaslapa atspoguļo Riebiņu novada CB un aktīvāko bibliotēku piedāvājumu konkrētā mēnesī – izstādes un pasākumus. Izdevumu numuri ir saņemami bez maksas visiem bibliotēku apmeklētājiem.

Laikraksts **”Vietējā Latgales Avīze”** atspoguļo svarīgus notikumus bibliotēku ikdienā, piemēram, projektu noslēguma pasākumu aizvadītajā gadā Riebiņu novada Stabulnieku pagastā. **Riebiņu** novada **CB** publikācijas:

- *Latvijas Avīze. – 2019. gada 12. marts* – “Latvijas Mediju” grāmatas lasa gan bērni, gan vecāki.
- *Vietējā Latgales Avīze* – informācija par pasākumiem.
- *Vietējā Latgales Avīze. – 2019. gada 22. marts* – Noslēgušies “Lielie lasīšanas svētki 2018”.
- *Vietējā Latgales Avīze. – 2019. gada 10. maijs* – Starp Latvijas Bankas erudīcijas spēles “Izzini Latvijas monētās iekaltas kultūrziņas!” aktīvākajiem dalībniekiem – Riebiņu bibliotēka.
- Riebiņu vidusskolas avīze “Varavīksne”.

2019. gadā janvārī Riebiņu novada dome noslēdza līgumprojektu ar **„Jēkabpils Radio 1”** par sadarbību. Līguma projektā paredzēts ierakstīt un atskaņot “Radio 1” ēterā raidījumu „Riebiņu novada ziņas”. Raidījumā regulāri izskan informācija par novada dzīvi, kā arī lielākajiem pasākumiem, nozīmīgākajām izstādēm Riebiņu novada centrālajā bibliotēkā.

Gada laikā digitālo objektu uzglabāšanas un piekļuves sistēmā DOM iesniegti **Riebiņu, Aglonas, Vārkavas, Preiļu** novada domes informatīvo izdevumu numuri, kas izdoti 2019. gadā.

Riebiņu novada **CB** darbinieki atbalstījuši **Latgolys stuostniku festivālu “Omotu stuosti”**. Par groziņu pinējam **“Stoustu rypuļš”** – stāstu bērnu rīts ar Ingunu Radziņu un Vilhelmīni Jakimovu. Stāstnieku festivālā piedalījies arī Preiļu novada Aizkalnes bibliotēka vadītāja.

Digitālajā nedēļā popularizētas datu bāzes, skatīta interaktīvas lekcijas pārraide tiešsaistē no LLU “**Netērē papīru, dari digitāli!**”, sniegta individuāla palīdzība apmeklētājiem, kas veicinājis bibliotēku publicitāti.

Bibliotēku nedēļas laikā visos novados par sevi atgādinājušas vietējās bibliotēkas (skat. 1. pielikumu). Lietotāji informēti par bibliotēku darbu, jaunieguvumiem krājumā, bezmaksas pieeju datubāzēm, jauniem pakalpojumiem, kā e-grāmatu bibliotēka, aicināti uz kopīgiem pasākumiem.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi novembrī aicinājuši gan bērnus, gan pieaugušos apmeklēt bibliotēkas (skat. 2. pielikumu).

Pārskata perioda piedāvājums Preiļu reģiona pagastu bibliotēku lietotājiem:
528 izstādes, **217** pasākumi, **24** radošās darbnīcas.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Informācija par Preiļu reģiona pagastu bibliotēkām ir atrodama Preiļu GB interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv, kur lasāma kontaktinformācija, redzams īss apraksts par bibliotēku piedāvājumiem pakalpojumiem. Plašāka informācija par bibliotēkām atrodama Latvijas kultūras datu portālā www.kulturasdati.lv. Lai popularizētu bibliotēku pakalpojumus attālinātiem lietotājiem, bibliotekāri izmanto virtuālo vidi. Visātrākais informācijas nodošanas veids mūsdienās ir internets, kuru lieto liela daļa sabiedrības, ieskaitot seniorus. Bērni un jaunieši pārsvarā lieto tikai interneta resursus.

Jaunākā informācija par pasākumiem, notikumiem **Aglonas** novada centrālajā bibliotēkā tiek ievietota Aglonas novada mājas lapā aglon.lv un bibliotēkas izveidotajā lapā portālos:

- <http://www.draugiem.lv/aglonasbiblioteka>
- <http://www.facebook.com/aglonasbiblioteka/>.

Preiļu novada **Aizkalnes** bibliotēkas pasākumi un izstādes popularizētas portālā draugiem.lv. Bibliotēkas tīmekļa vietnes <https://www.draugiem.lv/aizkalne/> apmeklējums 2019. gadā ir 27 645 un 221 sekotājs. Pelēču pagasta bibliotēkas lapai 192 sekotāji un 10 708 skatījumi.

Riebiņu novada **Stabulnieku** bibliotēka turpina par savām aktivitātēm regulāri informēt savus interesentus un sekotājus sociālā tīkla draugiem.lv bibliotēkas lapā un aizvadītā gada nogalē sāka informāciju ievietot facebook.com.

2019. gadā **Preiļu** novada **Pelēču** pagasta bibliotēkas lapai portālā www.draugiem.lv bija 192 sekotāji un 10 708 skatījumi.

Riebiņu novada **Kastīres** bibliotēkas lapai portālā draugiem.lv ir 153 sekotāji un 8928 galeriju skatījumi.

Riebiņu novada **centrālās** bibliotēkas lapa atrodama tiešsaistes sociālā tīkla tīmekļa vietnē www.facebook.com, kur 730 sekotāji. Informācija interneta vidē regulāri tiek atjaunota un papildināta, pievienotas fotogrāfiju galerijas no pasākumiem, izstādēm, informācija par grāmatu jaunumiem, preses publikācijas par novadu, novadniekiem.

Informācija par pasākumiem: Riebiņu vidusskolas vietnē riebinuvidusskola.lv.

Video atspoguļoti bibliotēkas pasākumi: <http://ejuz.lv/6cqi>

Vārkavas novada **Upmalas** un **Vārkavas** vidusskolas pasākumu apraksti un fotogrāfijas redzamas vietnē www.varkavasskola.lv. Skolēni paši ievieto informāciju un sakārto fotogrāfijas.

10.3. Veiksmīgākie bibliotēkas popularizējošie pasākumi

Riebiņu novada **CB** pasākums **“Vakarēšana ar etnogrāfisko ansambli “Jumaleņa”** ļāva ielūkoties tautas tradīciju pieredzes pūrā. Godājot un ievērojot tradīcijas ģimenes godos, tiek nodrošināta latviešu neizzušana citās tautās un kultūrās, latgaliskās dzīvesziņas saglabāšana. Sadarbībā ar Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļu, **Latgolys stuostņiku festivāla “Omotu stuosti”** ietvaros, notika pasākums groziņu pinējiem **“Stoustu rypuļš”**. Lielu atsaucību un interesi izraisīja foto izstāde **“Baltā un sniegotā ziema”** no Vārkavas novadpētniecības muzeja. Apmeklētāji daudzkārt apmeklējuši gleznu izstādes, kā **“Mākslinieku plenērs Riebiņos 2019”** laikā tapušo darbu izstādi.

Etnogrāfiskais ansamblis “Jumaleņa”

Mākslinieku plenērs Riebiņos

Neviltotu apbrīnu un popularitāti saņēmušas interaktīvās izstādes: **“Klausos veco plati...”** un **“Runā Rīga...”**, kurās bija iespēja apskatīt un klausīties skaņuplates, iepazīties ar radiotehnikas attīstību, kā arī Rīgas Mākslas un mediju tehnikuma fotoplenēra dalībnieku interaktīva izstāde **“Es ielūdzu jūs novadā savā”**.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi **Riebiņu** novada **Stabulnieku** bibliotēkā ir Dzejas dienās. Aizvadītajā gadā ar Latgalē pazīstamās kolorītās dzejnieces **Mārites Bikovskas** un zemgalietes **Intas Špilleres** piedalīšanos. Septembrī ar dzejas busiņu Stabulniekos ciemojās Mūka ķēķa jauniegūtie draugi no **Viesītes** bibliotēkas un Viļānu puses dzejniece **Maruta Avramčenko** ar saviem domubiedriem. Līdzīgi domājošie savstarpēji pievelkas, teic bibliotēkas vadītāja.

Riebiņu novada **Rušonas** bibliotēkas lietotāji ierosinājuši jaunu aktivitāti – veidot puķu un dārzeņu sēkļu bibliotēku. Dārza dienas bibliotēkā guvušas lielu iedzīvotāju atbalstu un interesi. Vairākas dienas darbojās stādu parāde, kur cilvēki varēja nopirkt, pārdot, iemainīt dažādus dekoratīvo augu un dārzeņu, puķu stādus. Noslēguma pasākumā burvīgs cienasts ar pirmajām zemenēm no vietējās siltumnīcas.

Aglonas novada **CB** ģimenēm ar bērniem piedāvāja vakarēšanu. Tumšajos rudens un ziemas vakaros gatavoti puzuri un maskas, turpinot senču tradīcijas.

Kā vienu no veiksmīgākajiem bibliotēkas publicitātes pasākumiem var minēt **Saunas bibliotēkas darbības 50 gadu jubilejas pasākumu** Preiļu novadā, kas pulcējis visus kādreizējos bibliotēkas darbiniekus, dibinātājus, sadarbības partnerus, kolēģus un lasītājus. Atmiņās dalījās pirmā bibliotēkas vadītāja Janīna Prikule un Helēna Čerpakovska, kas bibliotēkā strādāja astoņdesmitajos gados. Šis bija labākais brīdis, lai pateiktos čaklākajiem, atsaucīgākajiem bibliotēkas apmeklētājiem, sadarbības partneriem par ilggadēju sadarbību. Pēc pasākuma

bibliotēkas telpas pildīja dāvētie ziedi, noderīgas un sirsnīgas dāvanas, kā cilvēku savstarpējās draudzīgās attieksmes un uzmanības apliecinājums.

Preiļu novada **Pelēču** pagasta bibliotēkā apmeklētājiem interesantākā izstāde – Preiļu novada Labklājības pārvaldes dienas aprūpes centra klientes Lūcijas Zeiles izstāde **“Brīnumainās kaklasaišu pārvērtības”**. Katru gadu ziedu izstādēs Pelēčos piedalās pagasta ļaudis ar savām puķu kolekcijām un tās ir ļoti apmeklētas. Jau vairākus gadus Preiļu GB iesaista bibliotēku savos projektos. Pateicoties Preiļu Galvenās bibliotēkas īstenotajam VKKF projektam **“Rakstītājs – lasītājs – bibliotēka”**, Pelēču bibliotēkā notikusi tikšanās ar rakstnieci **Ivetu Rēdlihu**. Rakstniece popularizēja savas grāmatas **“Soļi”** un **“Vēl viena dziļa ieelpa”**. Pēc sirsnīgās sarunas ar rakstnieci, daudzi apmeklētāji ar prieku iegādājās autores grāmatu ar autogrāfu.

Bibliotēkas nedēļas ietvaros, Pelēču pagasta **Ārdavas** bibliotēkā ciemojās kolēģe no Aizkalnes bibliotēkas ar stāstu par sava pagasta cilvēkiem. Projekta **“Neparastie Aizkalnieši”** prezentācija apmeklētājiem bijusi interesanta, raisījusi sarunas un atmiņu stāstus. Tradicionāli populāras bibliotēkā ir radošās darbnīcas.

Vārkavas novada Vecvārkavā, Ģimeņu dienas pasākumā Vārkavas vidusskolas svētku zālē, pulcējušies projekta **„Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2019”** dalībnieki, vecāki un bērni.

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Ar publicitātes darbu saistītā problēma – nepietiekoša bibliotekāru aktivitāte, motivācijas trūkums savu darbu darīt labāk. Risinājums – svarīgi uzzināt lietotāju vēlmes, organizējot aptaujas.

11.SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Preiļu novadā

Tradicionāli ik rudeni trīs kaimiņpagastu – Pelēču, Ārdavas, Aizkalnes – bibliotekāres organizē kopīgus Dzejas dienu sarīkojumus saviem lasītājiem. Aizvadītajā gadā uz Pelēciem uzaicināti Ieva un Juris Trimalnieki no Mākoņkalna pagasta Rēzeknes novadā. Abi dzīvesbiedri pēc izglītības ir mežkopji, mežs ir gan viņu darba lauks, gan iedvesmas avots. Uzticamākie **Pelēču** pagasta bibliotēkas sadarbības partneri gada garumā ir Pelēču pamatskolas pedagogi. Bibliotēkā notikuši daudzi pasākumi skolas vecuma bērniem lasīšanas veicināšanā, Digitālajā nedēļā, Ziemeļvalstu literatūras nedēļā.

Saunas pagasta bibliotēka atrodas Mehanizatoru ielā un 2019. gadā tika svinēti “1. Mehanizatoru ielas svētki”. Idejas autori ir bibliotēkas lasītāji, divas šajā ielā dzīvojošas ģimenes, kuru mājās arī notika pasākums. Mūsdienų realitāte – katrs esam iegrimuši savā ikdienā, savos darbos, problēmās un svētku svinēšanai neatliek ne laika, ne vēlmes. Šis pasākums iekustināja gan drīz visus ielas iedzīvotājus, arī bibliotēku.

Aizkalnes bibliotēkas tuvumā atrodas biedrības “Sabiedriskais centrs “Aizkalne” telpas (kādreizējās skolas telpas). Bibliotekāre darbojas biedrības valdē. Brīvprātīgais darbs ir sekmējis bibliotēkas sadarbību ar citiem partneriem. Piemēram, nodibinājuma “Viduslatgales pārnovadu fonds” pārstāve Evija Gurgone ir palīdzējusi attīstīt ideju par studentu vasaras nometni. Pieredzes apmaiņā apmeklēja iedzīvotāju ideju darbnīca Preiļu novada Salas pamatskolā, kur tika pārrunāta iedzīvotāju, it īpaši jauniešu, iesaiste brīvprātīgajā darbā. Bibliotēkas vadītāja piedalījies piecu novadu – Preiļu, Līvānu, Aglonas, Riebiņu un Vārkavas – aktīvo iedzīvotāju forumā “**Darām pa savam**”, kur darba grupās rastas idejas, kā iesaistīties kopienas dzīves kvalitātes uzlabošanā caur labdarību un brīvprātīgo darbu.

Riebiņu novadā

Stabulnieku bibliotēkai visciešākā sadarbība 2019. gadā bijusi ar Dravnieku pamatskolas kolektīvu. Ik nedēļu bibliotēku noteiktā laikā apmeklēja pirmsskolas bērnu grupiņa. Katru mēnesi uz bibliotekāru vadītajām bibliotekārajām stundām devās sākumskolas audzēkņi. Tās vēlējās apmeklēt arī kaimiņu pagasta Sīļukalna pamatskolas bērni. Aizvadītajā gadā turpinājās labi aizsāktā sadarbība ar pagasta pašpārvaldi, risinot sociāla un saimnieciska rakstura jautājumus. Pagasta pārvaldniece nereti izlīdzējusi bibliotēkai ar transportu SBA grāmatu atgādāšanā no Riebiņu vai Preiļu bibliotēkas, kā arī informējusi par Riebiņu novada domes rīkojumiem un lēmumiem. Pagasta sociālā darbiniece sadarbojas ar bibliotēku, rūpējoties par Stabulniekos dzīvojošajiem cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un palīdzot viņiem integrēties vietējā sabiedrībā, kas, protams, nenorit bez problēmām. Kā kopīgs pozitīvs piemērs minama viņas aizbilstamo bērnu radošo darbiņu izstāde bibliotēkā, iesaistīšanās bibliotēkas pasākuma dalībniekiem domāto dāvanu pagatavošanā. Cieša sadarbība veidojusies ar kultūras nama darbiniekiem gan projektu sagatavošanā, gan pasākumu organizēšanā. Uzticams sadarbības partneris Stabulnieku bibliotēkai vienmēr bijis Roberta Mūka muzejs Galēnos. Ik gadu Mūka ķēķis turpina iesaistīt bibliotēkas literātus savās aktivitātēs.

Riebiņu novada CB sadarbības partneri:

- **Riebiņu novada dome:** piedalīšanos dažādos projektos, novada svētkos;

- **Riebiņu vidusskola:** novada mācību stundas, bibliotekārās apmācības, projekti “Bērnu un jauniešu žūrija” un “Nacionālā Skalās lasīšanas sacensība”, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas lasījumi u.c. pasākumi;
- **Riebiņu novada pamatskolas:** bibliotekāro apmācību piedāvājums, ceļojošās izstādes un “Nacionālā Skalās lasīšanas sacensība”;
- **Riebiņu pirmsskolas izglītības iestāde “Sprīdītis”:** radošo darbu izstādes, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas Rīta stundas lasījumi, jaunāko grāmatu apskati;
- **Riebiņu novada bibliotēkas:** grāmatu tirdzniecības organizācija, pasākumi;
- **Senioru biedrība “Riebiņu varavīksne”:** aktīva pasākumu apmeklēšana;
- **Preiļu Galvenā Bibliotēka:** apmācības, konferences, semināri, metodiskās konsultācijas, pieredzes apmaiņas braucieni, SBA.

Galēnu pagasta bibliotēkas sadarbības partneri – Galēnu pamatskolas, Roberta Mūka muzeja darbinieki, organizējot kopīgus pasākumus. Pagasta sociālais dienests, palīdzot apkalpot iedzīvotājus. **Rušonas** pagasta bibliotēkas atbalsta sabiedrisko centru projektu iecerēs, bet vietējo iedzīvotāju atbalsta grupa savukārt palīdz bibliotekārēm gan svētkos, gan ikdienā.

Aglonas novadā

Aglonas novada CB sadarbojas ar Aglonas novada domi un deputātiem. Aizvadītajā gadā bibliotēkas vadītāja vairākkārt pārstāvēja novada bibliotēku domes sēdēs, iknedēļas darba sapulcēs. Bibliotēkas darbinieki iesaistās novada pasākumos. Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar Aglonas vidusskolas bibliotēkas vadītāju. Kopīgi organizēti konkursi, pasākumi (Digitālā nedēļa, Ziemeļvalstu literatūras nedēļa, Bibliotēku nedēļa u.c.). Ir palielinājusies novada bibliotēku savstarpējā sadarbība, kas skar bibliotekāro darbu. Pasākumu plāni tiek laikus saskaņoti ar kultūras namu, tūrisma informācijas centru. Bibliotēka aktīvi sadarbojas ar biedrībām, ar vietējiem amatniekiem, zemniekiem un uzņēmējiem, kas materiāli atbalsta bibliotēkas pasākumus.

Aglonas novada Kastuļinas bibliotēkas vadītāja sadarbojas ar Priežmalas pamatskolu (bibliotekārās stundas, skolēnu piedalīšanos izstādēs, SBA, u.c.), Aglonas novada Centrālo bibliotēku (kopīgs pasākums Skalās lasīšanas konkursā), Preiļu GB, Grāveru un Šķeltovas pagasta bibliotēkām (SBA), Kastuļinas pagasta pārvaldi un kultūras namu (kopīgo pasākumi), SAC „Latgale” filiāli „Krašiņi (iemītnieki ir aktīvi grāmatu lasītāji).

Vārkavas novadā

Vārkavas novada Upmalas bibliotēku materiāli atbalsta novada dome. Pasākumu rīkošanai paredzēti noteikti izdevumi. Bērnu ekskursijām dome nodrošina autotransportu. Bibliotekāra uzdevums ir darbu un finanses veiksmīgi saplānot un laicīgi ierakstīt plānotajos izdevumos. Vārkavas vidusskolas bibliotēkas vadītāja ir uzticams sadarbības partneris, organizējot kopīgus pasākumus vai izbraukumus ārpus novada, jo tas jāsaskaņo ar bērnu vecākiem. Bibliotekārās aktivitātes atbalsta Vārkavas vidusskolas pedagogi, kas piedalās pasākumos un nodrošina stundu grafiku laikā, kad noris bibliotēkas pasākumi. Novada pagastu bibliotēkas intensīvi izmanto SBA, lai dažādotu krājumu un racionālāk izmantotu piešķirtos līdzekļus.

Vārkavas novada Rožkalnu bibliotēka pārskata periodā sadarbojās ar pārējām novada bibliotēkām SBA kārtā, kā arī:

- ar Vārkavas novada domi: tiek gatavotas dāvanu aploksnes jubilāriem, kuri sasnieguši 80 un vairāk gadus;
- ar Rožkalnu pagasta pārvaldi: noformējums atbilstoši svētkiem;
- ar Vārkavas novada Kultūras centru: ielūgumu, apliecību izgatavošana un KN zāles noformējuma veidošana;
- ar Preiļu GB: SBA pakalpojumu izmantošana, profesionālais atbalsts;
- ar Rimicānu pirmsskolas izglītības iestādi: pasākumi ar grupiņas “Sprīdīši” bērniem;
- ar biedrību “Dzintars 2007”: afišu izveide kokapstrādes pulciņa nodarbībām, nosūtīšana ievietošanai mājas lapā;
- ar senioru kopas “Dzīves virpulī” dalībniecēm: sniegta palīdzība izstādes veidošanā.

11.2.Sadarbības partneri reģionā un Latvijā

Preiļu GB – konferences, semināri, projekti, profesionālās konsultācijas, darba pieredzes apmaiņas braucieni, SBA. Darba koordinācija: Digitālā nedēļa; Bibliotēku nedēļa; Dzejas dienas; Ziemeļvalstu literatūras nedēļa; Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības; Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs – izstādes, muzeja darbinieku dalība pagastu bibliotēku pasākumos.

Vārkavas novadpētniecības muzejs – izstādes, muzeja darbinieku dalība pagastu bibliotēku pasākumos.

Citu novadu bibliotēkas – SBA, darba pieredzes apmaiņa, kopīgi pasākumi.

LNB Kompetenču attīstības centrs – profesionālās pilnveides pasākumi, mācības, konsultācijas.

LNB Bērnu literatūras centrs – lasīšanas veicināšanas projekti: “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība”.

KISC – jauni pakalpojumi: “3td e-GRĀMATU bibliotēka”

Citas bibliotēkas Latvijā – darba pieredzes apmaiņa.

PIELIKUMI

Bibliotēku nedēļa 2019: “Bibliotēkas – dialogs ceļā uz pārmaiņām” 22.–28. aprīlis

NOVADS	BIBLIOTĒKA	AKTIVITĀTES	NORISES LAIKS
PREIĻU	AIZKALNES	<p>“Papildini karti: vietvārdi un pavārdi Aizkalnē” – iedzīvotāju aptauja. Aptaujas noslēguma pasākums. Projekta “Neparastie aizkalnieši” prezentācija Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēkā.</p>	<p>23.–24. aprīlis</p> <p>30. aprīlis</p> <p>25. aprīlis</p>
	LĪČU	<p>Pasākums “Toreiz un tagad”. Diskusija par literatūru.</p>	4. aprīlis
	SAUNAS	<p>Akcija “Nofotografējies ar savu mīļāko grāmatu!”</p> <p>Literāro atklājumu un pārsteigumu diena bibliotēkas apmeklētājiem “Saldās vārsmas”.</p>	<p>23.–27. aprīlis</p> <p>25. aprīlis</p>
	SMELTERU	<p>Informācijas diena “Pajautā bibliotēkām”.</p> <p>Sārto rožu un pasaules grāmatu diena ar apsveikumiem bibliotēkas atbalstītājiem.</p> <p>Izstāde “Savu bērnības grāmatu iesaka lasītāji”.</p>	<p>23. aprīlis</p> <p>22.–27. aprīlis</p>
	PELĒČU	<p>Grāmatu izstāde: „23. aprīlis – Pasaules Grāmatu diena”. Pelēču pagasta bibliotēkas lasītāju pēdējo 3 gadu lasītākās grāmatas.</p> <p>Pasākums pirmsskolas vecuma bērniem „Tikšanās Lieldienās.”</p> <p>Pasākums lieliem un maziem – modes skate.</p>	<p>15.–30. aprīlis</p> <p>23. aprīlī</p> <p>30.aprīlī</p>
	ĀRDAVAS	<p>Pasākums “Kaimiņu būšana”.</p> <p>Tikšanās ar Preiļu novada Aizkalnes bibliotēkas vadītāju Ritu Džeriņu un iepazīšanās ar jauno projektu “Neparastie aizkalnieši”.</p>	25. aprīlī

<p>AGLONAS</p>	<p>AGLONAS novada CB</p>	<p>Pasākums “Dzīve kustībā”. Receptes mundrākai dzīvei ar Anitu Reščenko.</p> <p>Izstāde “Rakstniekam, filozofam, parapsihologam Konstantīnam Raudivem – 110 (1909–1974)”.</p> <p>Seminārs bibliotēku darbiniekiem Preiļu Galvenajā bibliotēkā.</p> <p>Lielā talka pie bibliotēkas.</p>	<p>25. aprīlis</p> <p>23.–28. aprīlis</p> <p>26. aprīlis</p> <p>27. aprīlis</p>
	<p>GRĀVERU</p>	<p>Izstāde veltīta Grāveru pamatskolai „Stāv mana skola – balta debess aka, No kuras jaunas sirdis sauli smel!”. /J. Plotnieks./</p> <p>Atvērto durvju dienas bibliotēkā.</p> <p>Pasākums “Mācies zīmēt un krāsot datorā!”</p>	<p>23. aprīlis – 23. jūnijs</p> <p>23.–26. aprīlis</p> <p>25. aprīlis</p>
	<p>KASTUĻINAS</p>	<p>Fotoizstāde „Bibliotēkas dzīve fotogrāfijās”.</p> <p>Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas dalībnieku ekskursija uz Daugavpils bērnu bibliotēku un Latgales Zoodārzu.</p>	<p>22.–28. aprīlis</p> <p>25. aprīlis</p>
	<p>ŠĶELTOVAS</p>	<p>Izstāde „Tā bija mana skola”, veltījums pamatskolai.</p> <p>Radošā darbnīca bērniem „Veco grāmatu otra dzīve”.</p> <p>Tematiska pēcpusdiena pieaugušajiem „Ja es būtu grāmata...”</p>	<p>18. aprīlis – 18. maijs</p> <p>23.–24. aprīlis</p> <p>25. aprīlis</p>
<p>RIEBIŅU</p>	<p>RIEBIŅU novada CB</p>	<p>Foto izstāde “Emociju gamma” Novadpētniecības izstāde “Pieci gaismas atspulgi”.</p> <p>Radošā darbnīca “Es dāvinu jums savu pasauli”. Novada mācība 9. klases skolēniem “Mūsu novads – mūsu bagātība”.</p> <p>Čaklāko lasītāju sveikšana “Grāmatu direktors”.</p>	<p>23. aprīlis</p> <p>25.aprīlis</p> <p>26.aprīlis</p>

		<p>Seminārs bibliotēku darbiniekiem Preiļu Galvenajā bibliotēkā.</p> <p>“Latvijas gada monēta 2018” Balvas pasniegšana aktīvākajām bibliotēkām Latvijas Bankā.</p> <p>Lielā talka</p>	<p>26. aprīlis</p> <p>27. aprīlis</p>
	PIENIŅU	<p>Informācijas diena “Pieniņu bibliotēkas pakalpojumi elektroniskā vidē”.</p> <p>Izstāde “Bibliotēkas lietotāji iesaka”.</p>	<p>23. aprīlis</p> <p>23.–25. aprīlis</p>
	GALĒNU	<p>Izstāde “Ar grāmatu pasaules ceļos...”</p> <p>Pasākums ar Galēnu pamatskolas pirmsskolas grupiņu “Rūķīši” – “Kāda interesanta grāmata!”</p> <p>Jaunāko grāmatu apskats Galēnu pamatskolas 5. klases audzēkņiem.</p>	<p>23.–28. aprīlis</p> <p>24. aprīlis</p> <p>25. aprīlis</p>
	RUŠONAS	<p>Izstāde: “Grāmata ar autogrāfu”.</p> <p>Projektu konkurss “Iedzīvotāji veido savu vidi”. Projekta “Droša vide bērniem” sagatavošana.</p> <p>Informācijas diena “Lasīsim grāmatas internetā!”</p> <p>Tikšanās ar literatūrzinātnieci, valodnieci, publicisti, rakstnieci, politiķi, Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes profesori, 13. Saeimas deputāti Janīnu Kursīti.</p> <p>Grāmatas apspriešana: Antons Rupainis “Baltie tēvi”</p>	<p>23.–28. aprīlis</p> <p>23. aprīlis</p> <p>25. aprīlis</p> <p>26. aprīlis</p> <p>27. aprīlis</p>
	KASTĪRES	<p>Tikšanās ar sertificētu psiholoģi Guntu Ivanovu. Lekcija “Bērna attīstība un emocionālā saikne ar vecākiem”.</p> <p>Seminārs bibliotēku darbiniekiem Preiļu Galvenajā bibliotēkā.</p>	<p>25. aprīlis</p> <p>26. aprīlis</p>

		Lielā talka	27. aprīlis
	GAILIŠU	Informācijas dienas: Riebiņu novada Gailišu bibliotēkas pakalpojumi elektroniskā vidē.	23.–25. aprīlis
	SILAJĀŅU	Jauno grāmatu diena “Izlasī arī Tu!” Pasākums bērniem un jauniešiem “Mani draugi ir grāmatas”.	25. aprīlis 27. aprīlis
	KOTĻEROVAS	Tikšanās un dialogs ar lasītājiem. Ieteikumi un ierosinājumi bibliotēkai Jauno grāmatu izstāde.	23.–27. aprīlis
	STABULNIEKU	Pasākums “Bibliotēkāra mode un stils” Kolāžas veidošana ar lieliem un maziem bibliotēkas lasītājiem	23.–27. aprīlis
	SĪĻUKALNA	Izstāde “Ko mums piedāvā e - pasaule”.	23.–27. aprīlis
VĀRKAVAS	ROŽKALNU	Skaļā lasīšanas stundas bērniem ”Grāmata Benijam”. Izstāde “Rožkalnu bibliotēkai jau – 70!”	23.–27. aprīlis
	UPMALAS	Ekskursijas uz Lūznavas muižu čaklākajiem lasītājiem Bērnu žūrijas ekspertiem. Seminārs Preiļu reģiona bibliotekāriem. Atskats uz darbu 2018. gadā. Prezentācijas sagatavošana.	24. un 25. aprīlī 26. aprīlis
	VĀRKAVAS PAGASTA	Pasākums pirmsskolas vecuma bērniem “Kur ņemt vienu apkampieni?” /pēc A. Mellinga stāsta, lugas iestudēšana./	24. aprīlis

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās “Svētki Ziemeļos”

Bibliotēka	 Pasākumi un izstādes
Preiļu novads	
Pelēču pagasta Pelēču	<ul style="list-style-type: none"> ○ 13. novembrī plkst. 8.00 Pelēču pamatskolā Rīta stunda “Sofijas dārza svētki”, Justeina Gordera grāmatas “Sofijas pasaule” fragmentu lasījums. ○ 14. novembrī plkst. 11.20 Rīta stunda “Pepija svin dzimšanas dienu”. Astrida Lindgrēne “Grāmata par Pepiju Garzeķi”. ○ 15. novembrī plkst. 10.00 Rīta stunda Pelēču pirmsskolas grupiņas bērniem “Ballīte pie trusīša” ○ 15. novembrī plkst. 16.00 Krēslas stundā fragmenta lasījums no Karenas Blikseņa darba “Babetes svētki”. ○ No 11.–15. novembrim grāmatu izstāde “Ziemeļvalstu autoru darbi bērniem”
Pelēču pagasta Ārdavas	<ul style="list-style-type: none"> ○ 5. novembrī plkst. 13.30 “Zviedrijas garšas Latvijas virtuvēs”, gatavosim kopā ar Intu Reču. ○ “Krēslas stunda” lasījums pieaugušajiem. ○ Izstāde “Zviedrijas kulinārija”.
Aizkalnes	<ul style="list-style-type: none"> ○ 14. novembrī plkst. 17.00 Krēslas stundas lasījums pieaugušajiem “Svētki ziemeļnieku gaumē”. ○ No 11. līdz 16. novembrim literatūras izstāde “Viesību spēles”.
Saunas pagasta Smelteru	<ul style="list-style-type: none"> ○ 14. novembrī 15.00 skolēniem “Stunda kopā ar Pepiju Garzeķi”. ○ 16. novembrī 17.00 Krēslas stundas lasījums no Knuta Hamsuna romāna “Viktorija”.
Saunas pagasta Saunas	<ul style="list-style-type: none"> ○ 16. novembrī plkst. 15.00 Krēslas stundas lasījums pieaugušajiem Karena Blikseņa “Babetes svētki”.
Līču bibliotēka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Izstāde “Iepazīsim Ziemeļvalstu literatūru!”
Riebiņu novads	
Riebiņu novada CB	<ul style="list-style-type: none"> ○ Izstādes: no 1. novembra “Ar sirdi ziemeļos” no 2. novembra “Ziemeļu pasaule” Pasākumi: ○ 12. novembrī Rīta stunda 4. klases audzēkņiem

	<p>“Piedzīvojumi kopā ar Pepiju”</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 15. novembrī plkst. 16.00 Krēslas stundas lasījumi “Ziemeļu romāns”.
Kotļerovas	<ul style="list-style-type: none"> ○ No 9. novembra bibliotēkā skatāma literāra izstāde “Iepazīsim Ziemeļvalstu literatūru”
Stabulnieku	<ul style="list-style-type: none"> ○ Izstāde “SVĒTKI ZIEMEĻVALSTĪS” ○ 11. novembrī Rīta stundas lasījums. Fragmenti no Astridas Lindgrēnes grāmatas par Pepiju “Pepijas dzimšanas diena”.
Silajāņu	<ul style="list-style-type: none"> ○ 16. novembrī Rīta stunda bērniem “Pepija svin dzimšanas dienu”. Astrīdas Lindgrēnes grāmatas “Pepija Garzeķe” fragmentu lasījums.
Rušonas	<ul style="list-style-type: none"> ○ No 11.–16. novembrim literatūras izstāde “Svētki Ziemeļvalstīs”. ○ 14. novembrī plkst. 16.00 Krēslas stundas lasījums pieaugušajiem: Karena Blikseņa “Babetes svētki”
Gailīšu	<ul style="list-style-type: none"> ○ No 12. novembra izstāde “Ziemeļvalstu rakstnieki” ○ 13. novembrī lasījumi kopā ar bērniem Astrīdas Lindgrēnes grāmata par Pepiju Garzeķi un stāsts “Rūķītis Nils Karlsons”
Sīļukalna	<ul style="list-style-type: none"> ○ 11. novembrī plkst. 11.00 Rīta stunda Sīļukalna pamatskolas 5. un 6. klases skolēniem. Lasījums Astrīda Lindgrēne “Karlsons, kas dzīvo uz jumta, lido atkal”. ○ 15. novembrī plkst. 13.30 Lasījums Sīļukalna pamatskolas 5. un 6. klases skolēniem. Astrīda Lindgrēne “Ronja – laupītāja meita”. ○ Izstāde “Ziemeļvalstu rakstnieki bērniem”.
Galēnu	<p>Galēnu pamatskolā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 12. novembrī – Rīta stunda Galēnu pamatskolas 7. klasei. Lasījums no Justeina Gordera grāmatas “Sofijas pasaule”. ○ 13. novembrī – Rīta stunda Galēnu pamatskolas 4. klasei. Lasījums no Astridas Lindgrēnes grāmatas “Grāmata par Pepiju Garzeķi” – “Pepija svin dzimšanas dienu”. <p>Galēnu bibliotēkā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ no 11. līdz 17. novembrim skatāma Ziemeļvalstu autoru darbu izstāde.
Aglonas novads	
Aglonas novada CB	<ul style="list-style-type: none"> ○ 11.-16. novembris informatīvo materiālu izstāde “Svētki Ziemeļvalstīs”. ○ 8. novembrī plkst. 16.00 Pasākums “Ceļojumu piezīmes” – tikšanās ar ceļotāju un rakstnieku Aināru Kadišu. ○ 11. novembrī plkst. 10.00 Pasākums “Pepija Garzeķe svin dzimšanas dienu” (sākumskolas vecuma bērniem). ○ 12. novembrī plkst. 13.00 Lasījums no norvēģu rakstnieka Justeina Gordera grāmatas “Sofijas pasaule” (pamatskolas vecuma bērniem).

Kašūlīnas pagasta	<ul style="list-style-type: none"> ○ 11. novembrī plkst. 12.15 Rīta stunda “Pepijas dzimšanas dienas svinības” Priežmalas pamatskolas 5. klases audzēkņiem. ○ 13. novembrī plkst. 10.25 Rīta stunda sākumskolas skolēniem. ○ No 7. līdz 20. novembrim pieaugušo abonementā literatūras izstāde “Lasīsim par svētkiem pie mūsu Ziemeļu kaimiņiem!”
Šķeltovas pagasta	<ul style="list-style-type: none"> ○ No 11. līdz 19. novembrim izstāde “Lasi kopā ar Ziemeļvalstīm”. ○ 15. novembrī lasījums “Cimos pie Pepijas Garzeķes dzimšanas dienā”
Vārkavas novads	
Upmalas Vārkavas vidusskolas	<ul style="list-style-type: none"> ○ 5. novembrī pasākums notika Vārkavas vidusskolas bibliotēkā. Lasījums no Astridas Lindgrēnes grāmatas “Pepija Garzeķe”, Pepijas dzimšanas dienas svinības. Pārrunas ar bērniem par iešanu viesos, dāvanām un dāvināšanas prieku.
Rožkalnu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Izstāde “Ziemeļvalstu rakstnieki bērniem”.